

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः

Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां

पद पाठे प्रथमं काण्डं4

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः – याजमान-ब्राह्मणं.....4

Version Notes

1st Version Number 0.0 dated 31st May 2019

2nd and Current Version Number 0.1 dated 31st March 2020

1. This Version replaces earlier version “0.0” dated 31st May 2019.
2. We have incorporated TS 1.7 Samhita Vaakya corrections in this version.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे प्रथमं काण्डं

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः – याजमानब्राह्मणं

1.7.1.1

पा॒क॒य॒ज्ञं॑ वा॒ अ॒न्वा॒हि॒ता॒ग्नेः॑ प॒श॒व॒ उप॑ ति॒ष्ठ॒न्त॒ इ॒डा॒ ख॒लु॒ वै
पा॒क॒य॒ज्ञः॑ सै॒षाऽन्त॒रा प्र॒या॒जा॒नू॒या॒जा॒न् य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ लो॒केऽव॒हि॒ता
ता॒मा॒हि॒य॒मा॒णा॒म॒भि म॑न्त्रये॒त सु॒रू॒प॒वर्ष॑वर्ण ए॒ही॒ति प॒श॒वो॒ वा इ॒डा
प॒शू॒ने॒वो॒प ह॑यते॒ य॒ज्ञं॑ वै दे॒वा अ॒दु॒ह॒न् य॒ज्ञोऽसु॒राꣳ अ॒दु॒ह॒त् तेऽसु॒रा
य॒ज्ञदु॒ग्धाः॑ प॒राऽभ॑वन्॒ यो वै य॒ज्ञस्य॑ दो॒हं वि॒द्वान् – [] 1

1.7.1.1 (Padam)

पा॒क॒य॒ज्ञमि॑ति पा॒क – य॒ज्ञम् । वै । अ॒न्वि॑ति ।
आ॒हि॒ता॒ग्नेरि॒त्या॒हि॒त – अ॒ग्नेः॑ । प॒श॒वः॑ । उ॒पे॑ति । ति॒ष्ठ॒न्ते॒ । इ॒डा॑ ।
ख॒लु॒ । वै । पा॒क॒य॒ज्ञ इ॑ति पा॒क – य॒ज्ञः॑ । सा । ए॒षा । अ॒न्त॒रा ।
प्र॒या॒जा॒नू॒या॒जानि॑ति प्र॒या॒ज – अ॒नू॒या॒जान् । य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ ।

लो॒के । अ॒व॒हि॒ते॒यव॑ – हि॒ता । ता॒म् ।

आ॒हि॒य॒मा॒णामि॒त्या॑ – हि॒य॒मा॒णाम् । अ॒भी॒ति॑ । म॒न्त्र॒ये॒त ।

सु॒रूप॑व॒र्षव॑र्ण इति सु॒रूप॑ –व॒र्षव॑र्णे । ए॒ति॑ । इ॒हि॒ । इति॑ ।

प॒शवः॑ । वै । इ॒डा । प॒शून् । ए॒व । उ॒पे॒ति॑ । ह॒व॒य॒ते॒ । य॒ज्ञम् ।

वै । दे॒वाः । अ॒दु॒ह॒न् । य॒ज्ञः । अ॒सु॒रा॒न् । अ॒दु॒ह॒त् । ते । अ॒सु॒राः ।

य॒ज्ञदु॑ग्धा इति य॒ज्ञ – दु॒ग्धाः॑ । प॒रे॒ति॑ । अ॒भ॒व॒न् । यः । वै ।

य॒ज्ञस्य॑ । दो॒हम् । वि॒द्वान् । 1 (50)

1.7.1.2

य॒ज॒तेऽप्य॒न्यं य॑ज॒मानं॑ दु॒हे सा मे॑ स॒त्याऽऽशी॒रस्य॑ य॒ज्ञस्य॑

भू॒यादि॒त्याहै॒ष वै य॒ज्ञस्य॑ दो॒हस्ते॒नैवैनं॑ दु॒हे प्र॒त्ता वै गौ॑र्दु॒हे प्र॒त्ते॒डा

य॒ज॒मा॒नाय॑ दु॒ह ए॒ते वा इ॒डायै॑ स्त॒ना इ॒डोप॑हू॒तेति॑ वा॒युर्व॒थ्सो य॒र्हि

हो॒ते॒डामु॑प॒ह्वये॑त त॒र्हि य॒ज॒मा॒नो हो॒ता॒रमी॑क्ष॒माणो वा॒युं

म॒न॒साद्द॒ध्याये॑न् – [] 2

1.7.1.2 (Padam)

यज॑ते । अपी॑ति । अ॒न्यम् । यज॑मानम् । दु॒हे । सा । मे । स॒त्या ।
आ॒शीरि॒त्या-शीः॑ । अ॒स्य । य॒ज्ञस्य॑ । भू॒यात् । इति॑ । आ॒ह । ए॒षः । वै ।
य॒ज्ञस्य॑ । दो॒हः । तेन॑ । ए॒व । ए॒नम् । दु॒हे । प्र॒त्ता । वै । गौः॑ । दु॒हे ।
प्र॒त्ता । इ॒डा । यज॑मानाय । दु॒हे । ए॒ते । वै । इ॒डायै॑ । स्त॒नाः । इ॒डा ।
उ॒प॒हू॒तेत्यु॒प - हू॒ता । इति॑ । वा॒युः । व॒त्सः । यर्हि॑ । हो॒ता । इ॒डाम् ।
उ॒प॒ह्वये॑तेत्यु॒प - ह्वये॑त । तर्हि॑ । यज॑मानः । हो॒तारम् । ई॒क्षमा॑णः ।
वा॒युम् । मन॑सा । ध्या॒येत् । 2 (50)

1.7.1.3

मा॒त्रे व॒त्समु॒पाव॑सृजति॒ सर्वे॑ण॒ वै य॒ज्ञेन॑ दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन्
पा॒कय॑ज्ञेन॒ मनुर॑श्चा॒म्यत्से॒डा म॑नु॒मुपा॑वर्तत॒ तां दे॒वासु॑रा व्य॒ह्वय॑न्त
प्र॒तीचीं॑ दे॒वाः प॑रा॒चीम॑सु॒राः सा दे॒वानु॑पावर्तत॒ प॒शवो॑ वै तद्
दे॒वान॑वृणत॒ प॒शवो॑ऽसु॒रान॑जहु॒र्यं का॒मये॑ता प॒शुः स्या॑दिति॒ प॑रा॒चीं
तस्ये॒डामु॑प॒ ह्वये॑ताप॒शुरे॑व भवति॒ यं - [] 3

1.7.1.3 (Padam)

मा॒त्रे । व॒थ्स॒म् । उ॒पा॒व॒सृ॒ज॒ती॒त्यु॒प-अ॒व॒सृ॒ज॒ति । स॒र्वे॒ण । वै ।
य॒ज्ञे॒न । दे॒वाः । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । आ॒य॒न् ।
पा॒क॒य॒ज्ञे॒ने॒ति पा॒क-य॒ज्ञे॒न । म॒नुः । अ॒श्रा॒म्य॒त् । सा । इ॒डा॒ ॥ म॒नु॒म् ॥
उ॒पा॒व॒र्त॒ते॒त्यु॒प - आ॒व॒र्त॒त । ता॒म् । दे॒वा॒सु॒रा इ॒ति दे॒व - अ॒सु॒राः ।
वी॒ति । अ॒ह्व॒य॒न्त । प्र॒ती॒ची॒म् ॥ दे॒वाः । प॒रा॒ची॒म् । अ॒सु॒राः । सा ।
दे॒वा॒न् । उ॒पा॒व॒र्त॒ते॒त्यु॒प - आ॒व॒र्त॒त । प॒श॒वः । वै । तत् । दे॒वा॒न् ।
अ॒वृ॒ण॒त । प॒श॒वः । अ॒सु॒रा॒न् । अ॒ज॒हुः । य॒म् । का॒म॒ये॒त ।
अ॒प॒शुः । स्या॒त् । इ॒ति । प॒रा॒ची॒म् । त॒स्य । इ॒डा॒म् ॥ उ॒पे॒ति ।
ह्व॒ये॒त । अ॒प॒शुः । ए॒व । भ॒व॒ति । य॒म् । 3 (50)

1.7.1.4

का॒म॒ये॒त प॒शु॒मा॒न्थ् स्या॒दि॒ति प्र॒ती॒चीं॑ त॒स्ये॒डा॒मु॒प॒ह्व॒ये॒त प॒शु॒मा॒ने॒व
भ॒व॒ति ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ व॒द॒न्ति स॒ त्वा इ॒डा॒मु॒प॒ ह्व॒ये॒त य इ॒डा॒मु॒प-
हू॒या॒त्मा॒न-मि॒डा॒या॒मु॒प-ह्व॒ये॒ते॒ति सा॒ नः॑ प्रि॒या
सु॒प्र॒तू॒र्ति-र्म॒घो॒नी॒त्या-हे॒डा॒मे॒वो॒प॒हू॒याऽऽत्मा॒-

न॒मि॒डा॒या॒मु॒प॒ह्व॒य॒ते॒ व्य॒स्त॒मि॒व॒ वा॒ ए॒त॒द्य॒ज्ञ॒स्य॒ यदि॒डा॒

सा॒मि॒ प्रा॒श्न॒न्ति॒ – [] 4

1.7.1.4 (Padam)

का॒म॒ये॒त॒ । प॒शु॒मा॒नि॒ति॒ प॒शु॒ – मा॒न् । स्या॒त् । इति॑ । प्र॒ती॒ची॒म् ।
तस्य॑ । इ॒डा॒म् । उपे॒ति॒ । ह्व॒ये॒त॒ । प॒शु॒मा॒नि॒ति॒ प॒शु॒ – मा॒न् । ए॒व ।
भ॒व॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न॒ इति॑ ब्र॒ह्म॒ – वा॒दि॒नः॑ । व॒द॒न्ति॒ । सः॑ । तु॒ । वै ।
इ॒डा॒म् । उपे॒ति॒ । ह्व॒ये॒त॒ । यः॑ । इ॒डा॒म् । उप॒ह्व॒ये॒त्यु॒प॒ – ह्व॒य॒ ।
आ॒त्मा॒न॒म् । इ॒डा॒या॒म् । उप॒ह्व॒ये॒ते॒त्यु॒प॒ – ह्व॒ये॒त॒ । इति॑ । सा॒ । नः॑ ।
प्रि॒या । सु॒प्र॒तू॒र्ति॒रि॒ति॒ सु॒ – प्र॒तू॒र्तिः॑ । म॒घो॒नी॒ । इति॑ । आ॒ह॒ ।
इ॒डा॒म् । ए॒व । उप॒ह्व॒ये॒त्यु॒प॒ – ह्व॒य॒ । आ॒त्मा॒न॒म् । इ॒डा॒या॒म् । उपे॒ति॒ ।
ह्व॒य॒ते॒ । व्य॒स्त॒मि॒ति॒ वि॒-अ॒स्त॒म् । इ॒व॒ । वै । ए॒त॒त् । य॒ज्ञ॒स्य॑ । य॒त् ।
इ॒डा॒ । सा॒मि॒ । प्रा॒श्न॒न्ती॒ति॒ प्र॒ – अ॒श्न॒न्ति॒ । 4 (50)

1.7.1.5

सा॒मि॒ मा॒र्ज॒य॒न्त॒ ए॒त॒त् प्र॒ति॒ वा॒ अ॒सु॒रा॒णां॑ य॒ज्ञो॒ व्य॒च्छि॒द्य॒त॒
ब्र॒ह्म॒णा॒ दे॒वाः॑ स॒म॒द॒धु॒ बृ॒ह॒स्प॒ति॒-स्त॒नु॒ता॒मि॒मं॒ न॒ इ॒त्या॒ह॒

ब्र॒ह्म॒ वै दे॒वानां॑ बृ॒ह॒स्पति॑ ब्र॒ह्म॒णै॒व य॒ज्ञं॑ सं द॒धाति॑ वि॒च्छिन्नं॑
य॒ज्ञं॑ स॒मि॒मं द॒धा॒त्वित्या॑ह संत॒त्यै वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॑दयन्ता॒मित्या॑ह
संत॒त्यै॒व य॒ज्ञं दे॒वेभ्यो॑ऽनु दि॒शति॑ यां वै – [] 5

1.7.1.5 (Padam)

सा॒मि । मा॒र्ज॒यन्ते॑ । ए॒तत् । प्र॒तीति॑ । वै । अ॒सु॒रा॒णाम् । य॒ज्ञः ।
वी॒ति । अ॒च्छि॒द्यत॑ । ब्र॒ह्म॒णा । दे॒वाः । स॒मि॒ति । अ॒द॒धुः ।
बृ॒ह॒स्पतिः॑ । त॒नु॒ताम् । इ॒मम् । नः॑ । इति॑ । आ॒ह । ब्र॒ह्म । वै ।
दे॒वाना॑म् । बृ॒ह॒स्पतिः॑ । ब्र॒ह्म॒णा । ए॒व । य॒ज्ञम् । स॒मि॒ति ।
द॒धाति॑ । वि॒च्छि॒न्नमि॒ति वि – छि॒न्नम् । य॒ज्ञम् । स॒मि॒ति । इ॒मम् ।
द॒धा॒तु । इति॑ । आ॒ह । संत॒त्या इति॑ सं – त॒त्यै । वि॒श्वे॑ । दे॒वाः ।
इ॒ह । मा॒द॒यन्ता॑म् । इति॑ । आ॒ह । संत॒त्येति॑ सं – त॒त्यै । ए॒व ।
य॒ज्ञम् । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒न्वि॒ति । दि॒शति॑ । या॒म् । वै । 5 (50)

1.7.1.6

य॒ज्ञे दक्षि॑णां द॒दाति॑ ता॒मस्य॑ प॒शवो॑ऽनु सं क्रा॒मन्ति॑ स ए॒ष
ई॒जा॒नो॑ऽप॒शुर्भा॑वु॒को य॑ज॒माने॑न खलु॒ वै तत्का॑र्य-मि॒त्याहु॑ र्यथा॑

दे॒व॒त्रा द॒त्तं कु॒र्वी॒ता॒त्मन् प॒शून् र॒मये॒तेति॒ ब्र॒ध्न पि॒न्वस्वे॒त्याह॑
य॒ज्ञो वै ब्र॒ध्नो य॒ज्ञमे॒व तन्म॑ह॒यत्य॑थो दे॒वत्रै॒व द॒त्तं कुरु॑त
आ॒त्मन् प॒शून् र॒मय॑ते द॒दतो॒ मे () मा क्षा॒यी॒त्याहा॑क्षि॒तिमे॒वोपै॑ति
कु॒र्वतो॒ मे मो॒प द॒सदि॒त्याह॑ भू॒मान॑मे॒वोपै॑ति ॥ 6

1.7.1.6 (Padam)

य॒ज्ञे । दक्षि॑णाम् । द॒दाति॑ । ताम् । अ॒स्य । प॒शवः॑ । अनु॑ । समि॒ति ।
क्रा॒मन्ति॑ । सः । ए॒षः । ई॒जानः॑ । अ॒पशुः॑ । भा॒वुकः॑ । य॒जमा॑नेन ।
खलु॑ । वै । तत् । का॒र्यम् । इति॑ । आ॒हुः । यथा॑ । दे॒वत्रे॑ति
दे॒व – त्रा । द॒त्तम् । कु॒र्वीत॑ । आ॒त्मन् । प॒शून् । र॒मये॑त । इति॑ ।
ब्र॒ध्न । पि॒न्वस्व॑ । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञः । वै । ब्र॒ध्नः । य॒ज्ञम् ।
ए॒व । तत् । म॒हय॑ति । अथो॒ इति॑ । दे॒वत्रे॑ति दे॒व – त्रा । ए॒व ।
द॒त्तम् । कुरु॑ते । आ॒त्मन् । प॒शून् । र॒मय॑ते । द॒दतः॑ । मे () । मा ।
क्षा॒यि । इति॑ । आ॒ह । अक्षि॑तिम् । ए॒व । उपे॑ति । ए॒ति । कु॒र्वतः॑ ।
मे । मा । उपे॑ति । द॒सत् । इति॑ । आ॒ह । भू॒मानम् ।

ए॒व । उ॒पे॒ति॑ । ए॒ति॑ ॥ 6 (69) (वि॒द्वान्-ध्या॑येद्-भ॒वति॑ यं-प्रा॒श्न॒न्ति॒-यां
वै-म॒-ए॒कान्न॑ वि॒श॒तिश्च॑) (A1)

1.7.2.1

स॒ञ्श्र॒वा ह॑ सौव॒र्च॒न॒सः॑ तु॒मि॒ज्ज॒मौपो॑दि॒ति-मु॒वाच॑

यत्स॒न्नि॒षा॒ञ् होता॑ऽभूः॒ कामि॑डा॒मुपा॑हृ॒था इति॑

तामु॒पाहृ॑ इति॑ हो॒वाच॑ या प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार॑ व्या॒नेन॑ म॒नुष्या॑न॒पाने॑न॒

पि॒तृनि॑ति॒ छिन॑त्ति॒ सा न॑ छि॒न॒त्ती(३)॑ इति॑ छि॒न॒त्तीति॑ हो॒वाच॑ शरी॒रं वा॑

अ॒स्यै तदु॒पाहृ॑था इति॑ हो॒वाच॑ गौ॒र्वा - [] 7

1.7.2.1 (Padam)

स॒ञ्श्र॒वा इति॑ सं - श्र॒वाः । ह॑ । सौव॒र्च॒न॒सः॑ । तु॒मि॒ज्ज॒म् ।

औपो॑दि॒तिमि॒त्यौप॑ - उ॒दि॒तिम् । उ॒वाच॑ । यत् । स॒न्नि॒षा॒म् । होता॑ ।

अ॒भूः । काम् । इ॒डाम् । उ॒पे॒ति॑ । अ॒हृ॒थाः । इति॑ । ताम् । उ॒पे॒ति॑ ।

अ॒हृ॒ । इति॑ । ह॑ । उ॒वाच॑ । या । प्रा॒णेने॑ति॒ प्र - अ॒नेन॑ । दे॒वान् ।

दा॒धार॑ । व्या॒नेने॑ति॒ वि - अ॒नेन॑ । म॒नुष्या॑न् । अ॒पाने॑नेत्य॒प-अ॒नेन॑ ।

पि॒तृन् । इति॑ । छि॒न॒त्ति॑ । सा । न॑ । छि॒न॒त्ती(३)॑ । इति॑ । छि॒न॒त्ति॑ ।

इति॑ । ह॒ । उ॒वा॒च॒ । श॒री॒र॒म् । वै । अ॒स्यै॑ । तत् । उ॒पेति॑ । अ॒ह॒थाः॑ ।

इति॑ । ह॒ । उ॒वा॒च॒ । गौः॑ । वै । 7 (50)

1.7.2.2

अ॒स्यै॑ श॒री॒रं॑ गां॑ वा॒व तौ॑ तत् पर्य॑वदतां॑ या॒ यज्ञे॑ दी॒यते॑ सा
प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॑धार॒ यया॑ म॒नुष्या॑ जी॒वन्ति॑ सा व्या॒नेन॑
म॒नुष्यान्॑ यां॑ पि॒तृभ्यो॑ घ्नन्ति॑ साऽपाने॑न॒ पि॒तृन् य॒ एवं॑ वे॒द
प॒शु॒मान् भ॑वत्यथ॒ वै तामु॑पा॒ह्व इति॑ हो॒वाच॑ या प्र॒जाः प्र॑भवन्तीः
प्रत्या॑भवतीत्यन्नं॑ वा॒ अ॒स्यै॑ तदु॒ – [] 8

1.7.2.2 (Padam)

अ॒स्यै॑ । श॒री॒र॒म् । गा॒म् । वा॒व । तौ॑ । तत् । प॒रीति॑ । अ॒व॒द॒ता॒म् ।
या । य॒ज्ञे । दी॒यते॑ । सा । प्रा॒णेनेति॑ प्र – अ॒नेन॑ । दे॒वान् । दा॑धार॒ ।
यया॑ । म॒नुष्याः॑ । जी॒वन्ति॑ । सा । व्या॒नेनेति॑ वि – अ॒नेन॑ ।
म॒नुष्यान्॑ । या॒म् । पि॒तृभ्य॑ इति॑ पि॒तृ – भ्यः॑ । घ्नन्ति॑ । सा ।
अ॒पाने॑नेत्यप – अ॒नेन॑ । पि॒तृन् । यः । ए॒वम् । वे॒द ।
प॒शु॒मानिति॑ प॒शु-मा॑न् । भ॒वति॑ । अथ॑ । वै । ता॒म् । उ॒पेति॑ । अ॒ह्वे॑ ।

इति॑ । ह॒ । उ॒वा॒च॒ । या॒ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।

प्र॒भ॒व॒न्ती॒रिति॑ प्र – भ॒व॒न्तीः । प्र॒तीति॑ । आ॒भ॒व॒तीत्या॑ – भ॒व॒ति ।

इति॑ । अ॒न्नम् । वै । अ॒स्यै । तत् । 8 (50)

1.7.2.3

पा॒ह्वा॒था इति॑ हो॒वा॒चौष॑धयो वा अ॒स्या अ॒न्नमो॑षधयो वै प्र॒जाः

प्र॒भ॒व॒न्तीः प्र॒त्या भ॑वन्ति य ए॒वं वै॒द॒ान्ना॒दो भ॑वत्यथ वै तामुपा॒ह्वा इति॑

हो॒वा॒च या प्र॒जाः प॒राभ॑वन्ती-रनु॒गृ॒ह्णाति॑ प्र॒त्याभ॑वन्ती गृ॒ह्णातीति॑ प्र॒तिष्ठां

वा अ॒स्यै तदु॒पा॒ह्वा॒था इति॑ हो॒वा॒चे यं वा अ॒स्यै प्र॒तिष्ठे- [] 9

1.7.2.3 (Padam)

उ॒पेति॑ । अ॒ह्वा॒थाः । इति॑ । ह॒ । उ॒वा॒च॒ । ओ॒ष॒धयः॑ । वै । अ॒स्याः ।

अ॒न्नम् । ओ॒ष॒धयः॑ । वै । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प्र॒भ॒व॒न्ती॒रिति॑

प्र – भ॒व॒न्तीः । प्र॒ति । ए॒ति । भ॑वन्ति । यः । ए॒वम् । वे॒द ।

अ॒न्ना॒द इत्य॑न्न – अ॒दः । भ॑वति । अथ॑ । वै । ताम् । उ॒पेति॑ । अ॒ह्वे ।

इति॑ । ह॒ । उ॒वा॒च॒ । या॒ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प॒राभ॑वन्ती॒रिति॑

प॒रा – भ॑वन्तीः । अ॒नु॒गृ॒ह्णातीत्य॑नु – गृ॒ह्णाति॑ । प्र॒तीति॑ ।

आ॒भ॒व॒न्ती॒रि॒त्या॑ – भ॒व॒न्तीः॑ । गृ॒ह्णा॒ति॑ । इति॑ । प्र॒ति॒ष्ठा॒मि॒ति॑
प्र॒ति – स्था॒म् । वै । अ॒स्यै॑ । तत् । उ॒पे॒ति॑ । अ॒ह्वा॒थाः॑ । इति॑ । ह॒ ।
उ॒वा॒च॒ । इ॒य॒म् । वै । अ॒स्यै॑ । प्र॒ति॒ष्ठे॒ति॑ प्र॒ति – स्था॒ । 9 (50)

1.7.2.4

यं वै प्र॒जाः॑ प॒रा॒भ॒व॒न्ती॒रनु॑ गृ॒ह्णा॒ति॑ प्र॒त्या॒भ॒व॒न्ती॒ गृ॒ह्णा॒ति॑
य ए॒वं वै॒द प्र॒त्ये॒व ति॒ष्ठ॒त्यथ॑ वै ता॒मुपा॑ह्व इति॑ हो॒वाच॑ यस्यै॑
नि॒क्र॒म॒णे घृ॒तं प्र॒जाः॑ सं॒जी॒व॒न्तीः॑ पि॒ब॒न्ती॒ति॑ छि॒न॒न्ति॑ सा न छि॒न॒न्ती॑(3)
इति॑ न छि॒न॒न्ती॒ति॑ हो॒वाच॑ प्र तु ज॒न॒य॒तीत्ये॑ष वा इ॒डा॒मुपा॑ह्वथा इति॑
() हो॒वाच॑ वृ॒ष्टि॒र्वा इ॒डा वृ॒ष्ट्यै॑ वै नि॒क्र॒म॒णे घृ॒तं प्र॒जाः॑ सं॒जी॒व॒न्तीः॑
पि॒ब॒न्ति॑ य ए॒वं वै॒द प्रै॒व जा॒य॒तेऽन्ना॒दो भ॒व॒ति॑ ॥ 10

1.7.2.4 (Padam)

इ॒य॒म् । वै । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः॑ । प॒रा॒भ॒व॒न्ती॒रि॒ति॑ प॒रा – भ॒व॒न्तीः॑ ।
अ॒न्वि॒ति॑ । गृ॒ह्णा॒ति॑ । प्र॒ती॒ति॑ । आ॒भ॒व॒न्ती॒रि॒त्या॑ – भ॒व॒न्तीः॑ । गृ॒ह्णा॒ति॑ ।
यः । ए॒व॒म् । वे॒द । प्र॒ती॒ति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठ॒ति॑ । अथ॑ । वै । ता॒म् ।

उपेति॑ । अ॒ह्वे । इति॑ । ह । उ॒वाच॑ । यस्यै॑ । नि॒क्रम॑ण इति॑
 नि – क्र॑मणे । घृ॒तम् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । सं॒जीव॑न्तीरिति॑
 सं – जी॑वन्तीः । पि॒बन्ति॑ । इति॑ । छि॒नन्ति॑ । सा । न ।
 छि॒नन्ती(३) । इति॑ । न । छि॒नन्ति॑ । इति॑ । ह । उ॒वाच॑ । प्रेति॑ । तु ।
 ज॒नय॑ति । इति॑ । ए॒षः । वै । इ॒डाम् । उपेति॑ । अ॒ह्वथाः॑ ।
 इति॑ () । ह । उ॒वाच॑ । वृ॒ष्टिः । वै । इ॒डा । वृ॒ष्ट्यै॑ । वै ।
 नि॒क्रम॑ण इति॑ नि – क्र॑मणे । घृ॒तम् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।
 सं॒जीव॑न्तीरिति॑ सं – जी॑वन्तीः । पि॒बन्ति॑ । यः । ए॒वम् । वेद॑ ।
 प्रेति॑ । ए॒व । जा॒यते॑ । अ॒न्नाद॑ इत्य॒न्न – अ॒दः । भ॒वति॑ ॥ 10 (70)
 (गौ॒र्वा-अ॒स्यै-तत्-प्र॒तिष्ठा-ऽह॒वथा-इति॑-वि॒श्रुति॑श्च) (A2)

1.7.3.1

प॒रोक्षं॑ वा॒ अन्ये॑ दे॒वा इ॒ज्यन्ते॑ प्र॒त्यक्ष॑म॒न्ये यद्य॑ज॒ते य ए॒व दे॒वाः
 प॒रोक्ष॑मि॒ज्यन्ते॑ ता॒नेव॑ तद्य॒जति॑यद॒न्वाहा॑र्य-मा॒हर॑त्ये॒ते वै दे॒वाः प्र॒त्यक्षं॑
 यद् ब्रा॒ह्म॒णास्ता॒नेव॑ तेन॑ प्री॒णात्य॑थो दक्षि॒णैवा॒स्यैषा॑ऽथो य॒ज्ञस्यै॒व
 छि॒द्रम॑पि दधाति॑ यद्वै य॒ज्ञस्य॑ कू॒रं यद्वि॒लिष्टं॑ तद॒न्वाहा॑र्ये॒णा – [] 11

1.7.3.1 (Padam)

परोक्षमिति परः – अक्षम् । वै । अन्ये । देवाः । इज्यन्ते ।
प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । अन्ये । यत् । यजते । ये । एव ।
देवाः । परोक्षमिति परः – अक्षम् । इज्यन्ते । तान् । एव । तत् ।
यजति । यत् । अन्वाहार्यमित्यनु – आहार्यम् । आहरतीत्या-हरति ।
एते । वै । देवाः । प्रत्यक्षमिति प्रति – अक्षम् । यत् । ब्राह्मणाः ।
तान् । एव । तेन । प्रीणाति । अथो इति । दक्षिणा । एव । अस्य ।
एषा । अथो इति । यज्ञस्य । एव । छिद्रम् । अपीति । दधाति ।
यत् । वै । यज्ञस्य । क्रूरम् । यत् । विलिष्टमिति वि – लिष्टम् ।
तत् । अन्वाहार्येणेत्यनु – आहार्येण । 11 (50)

1.7.3.2

ऽन्वाहरति तदन्वाहार्यस्या-न्वाहार्यत्वं देवदूता वा एते यदृत्विजो
यदन्वाहार्य-माहरति देवदूतानेव प्रीणातिप्रजापति देवेभ्यो यज्ञान्
व्यादिशत् स रिरिचानोऽमन्यत स एतमन्वाहार्य-मभक्त-मपश्यत् त
मात्मन्नधत्तस वा एष प्राजापत्यो यदन्वाहार्यो यस्यैवं विदुषोन्वाहार्य

आ॒हि॒य॒ते सा॒क्षादे॒व प्र॒जाप॑तिमृ॒द्ध॒नो॒त्य-परि॑मितो नि॒रु॒प्योऽपरि॑मितः

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑ते- [] 12

1.7.3.2 (Padam)

अ॒न्वा॒हर॑तीत्यनु - आ॒हर॑ति । तत् । अ॒न्वा॒हार्य॑स्येत्यनु-आ॒हार्य॑स्य ।

अ॒न्वा॒हार्य॑त्वमित्यन्वा॒हार्य - त्वम् । दे॒वदू॒ता इति॑ दे॒व - दू॒ताः । वै ।

ए॒ते । यत् । ऋ॒त्वि॒जः । यत् । अ॒न्वा॒हार्य॑मित्यनु - आ॒हार्य॑म् ।

आ॒हर॑तीत्या - हर॑ति । दे॒वदू॒तानि॑ति दे॒व - दू॒तान् । ए॒व ।

प्री॒णा॒ति । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - प॒तिः । दे॒वेभ्यः॑ । य॒ज्ञान् ।

व्यादि॑शदिति॑ वि - आदि॑शत् । सः । रि॒रि॒चा॒नः । अ॒म॒न्य॒त । सः ।

ए॒तम् । अ॒न्वा॒हार्य॑मित्यनु - आ॒हार्य॑म् । अ॒भ॒क्तम् । अ॒प॒श्य॒त् । तम् ।

आ॒त्म॒न् । अ॒ध॒त्त । सः । वै । ए॒षः । प्रा॒जाप॑त्य इति॑ प्रा॒जा-प॒त्यः ।

यत् । अ॒न्वा॒हार्य॑ इत्यनु - आ॒हार्यः॑ । य॒स्य । ए॒वम् । वि॒दुषः॑ ।

अ॒न्वा॒हार्य॑ इत्यनु - आ॒हार्यः॑ । आ॒हि॒य॒त इत्या - हि॒य॒ते ।

सा॒क्षादि॑ति स - अ॒क्षात् । ए॒व । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा - प॒तिम् ।

ऋ॒द्ध॒नो॒ति । अ॒परि॑मित इत्यपरि - मि॒तः । नि॒रु॒प्य इति॑ निः-उ॒प्यः ।

अ॒परि॒मित॒ इत्य॑परि – मि॒तः । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा – प॒तिः ।

प्र॒जाप॑तेरिति॒ प्र॒जा – प॒तेः । 12 (50)

1.7.3.3

राप्त्यै॑ दे॒वा वै यद्य॒ज्ञेऽकु॑र्वत॒ तद॑सुरा अकुर्वत॒ ते दे॒वा ए॒तं
प्रा॒जाप॑त्य-मन्वा॒हार्य॑-मप॒श्यन् तम॑न्वाहरन्त॒ ततो॑ दे॒वा अभ॑वन्
परा॑सुरा यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ऽन्वा॒हार्य॑ आ॒ह्रिय॑ते भव॒त्यात्म॑ना परा॑स्य
भ्रातृ॑व्यो भवति॒ यज्ञे॑न वा इ॒ष्टी प॒क्वेन॑ पू॒र्त्ति यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ऽन्वा॒हार्य॑
आ॒ह्रिय॑ते स त्वे॒वेष्टा॑पू॒र्त्ति प्र॒जाप॑तेर्भा॒गोऽसी॑- [] 13

1.7.3.3 (Padam)

आप्त्यै॑ । दे॒वाः । वै । यत् । य॒ज्ञे । अकु॑र्वत । तत् । अ॒सुराः ।
अकु॑र्वत । ते । दे॒वाः । ए॒तम् । प्रा॒जाप॑त्यमिति॒ प्रा॒जा – प॒त्यम् ।
अन्वा॒हार्य॑मित्यनु – आ॒हार्य॑म् । अप॒श्यन् । तम् ।
अन्वा॒हरन्ते॑त्यनु – आ॒हरन्त॑ । ततः॑ । दे॒वाः । अभ॑वन् । परेति॑ ।
अ॒सुराः । यस्य॑ । ए॒वम् । वि॒दुषः॑ । अन्वा॒हार्य॑ इत्यनु – आ॒हार्यः॑ ।
आ॒ह्रिय॑त इत्या॑ – ह्रिय॑ते । भव॑ति । आ॒त्मना॑ । परेति॑ । अ॒स्य ।

भ्रातृ॑व्यः । भ॒वति॑ । य॒ज्ञेन॑ । वै । इ॒ष्टी । प॒क्वेन॑ । पू॒र्त्ती । यस्य॑ ।
ए॒वम् । वि॒दुषः॑ । अ॒न्वाहा॑र्य इत्यनु – आ॒हा॒र्यः ।
आ॒हि॒यत॑ इत्या॑ – हि॒यते॑ । सः । तु । ए॒व । इ॒ष्टा॒पू॒र्त्तीती॑ष्ट – पू॒र्त्ती ।
प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा – प॑तेः । भा॒गः । अ॒सि । 13 (50)

1.7.3.4

त्या॑ह प्र॒जाप॑तिमे॒व भा॒ग॒धेये॑न॒ सम॑र्द्धय॒त्यूर्ज॑स्वान्
प॒य॒स्वानि॑त्याहोर्ज॑-मे॒वास्मि॑न् प॒यो द॑धाति प्रा॒णापा॑नौ मे॒ पाहि॑
स॒मा॒न॒व्या॒नौ मे॒ पा॒हीत्या॑हा- ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते ऽक्षि॑तो
ऽस्य॑क्षित्यै॒ त्वा मा मे॑ क्षे॒ष्टा अ॒मु॒त्रा॒मुष्मि॑न् लो॒क इत्या॑ह क्षी॒यते॑
वा अ॒मुष्मि॑न् लो॒के ऽन्न॑मि॒तः प्र॑दान॒ञ् ह्य॒मुष्मि॑न् लो॒के ()
प्र॒जा उप॑जीवन्ति॒ यदे॒व- म॒भि॒मृ॒शत्य॑क्षि॒ति-मे॒वैन॑द्रमयति
नास्या॑मुष्मि॒न् लो॒के ऽन्नं॑ क्षी॒यते ॥ 14

1.7.3.4 (Padam)

इति॑ । आ॒ह । प्र॒जाप॑तिमि॒ति प्र॒जा – प॑तिम् । ए॒व । भा॒ग॒धेये॑नेति॑
भा॒ग – धेये॑न । स॒मि॒ति । अ॒र्द्धय॑ति । ऊ॒र्ज॑स्वान् । प॒य॒स्वान् ।

इति॑ । आ॒ह । ऊ॒र्ज॑म् । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । प॒यः॑ । द॒धा॒ति॑ ।

प्रा॒णा॒पा॒ना॒वि॒ति॑ प्रा॒ण – अ॒पा॒नौ॑ । मे॒ । पा॒हि॑ ।

स॒मा॒न॒व्या॒ना॒वि॒ति॑ स॒मा॒न – व्या॒नौ॑ । मे॒ । पा॒हि॑ । इति॑ । आ॒ह ।

आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ – शि॒ष॒म् । ए॒व । ए॒ता॒म् । ए॒ति॑ । शा॒स्ते॑ । अ॒क्षि॒तः॑ ।

अ॒सि॑ । अ॒क्षि॒त्यै॑ । त्वा॒ । मा॒ । मे॒ । क्षे॒ष्टाः॑ । अ॒मु॒त्र॑ । अ॒मु॒ष्मि॒न् ।

लो॒के॑ । इति॑ । आ॒ह । क्षी॑यते । वै । अ॒मु॒ष्मि॒न् । लो॒के॑ । अ॒न्न॑म् ।

इ॒तः॑ प्र॒दा॒न॒मि॒ती॒तः॑ – प्र॒दा॒न॒म् । हि॒ । अ॒मु॒ष्मि॒न् । लो॒के॑ () ।

प्र॒जा इति॑ प्र – जाः॑ । उ॒प॒जी॒व॒न्ती॒त्यु॒प – जी॒व॒न्ति॑ । यत् । ए॒व॒म् ।

अ॒भि॒मृ॒श॒ती॒त्य॒भि॑ – मृ॒श॒ति॑ । अ॒क्षि॒ति॒म् । ए॒व । ए॒न॒त् । ग॒म॒य॒ति॑ ।

न । अ॒स्य॑ । अ॒मु॒ष्मि॒न् । लो॒के॑ । अ॒न्न॑म् । क्षी॑यते ॥ 14 (65)

(अ॒न्वा॒हा॒र्ये॒ण – प्र॒जा॒प॒ते – र॒सि – ह्य॒मु॒ष्मि॒न् लो॒के – पञ्च॑द॒श च॑) (A3)

1.7.4.1

ब॒र्हि॒षोऽहं॑ दे॒व॒य॒ज्य॒या॑ प्र॒जा॒वा॒न् भू॒या॒स॒मि॒त्या॒ह ब॒र्हि॒षा॒ वै

प्र॒जा॒प॒तिः॑ प्र॒जा अ॒सृ॒ज॒त ते॒नै॒व प्र॒जाः॑ सृ॒ज॒ते न॒रा॒श॑

स॒स्या॒हं दे॒व॒य॒ज्य॒या॑ प॒शु॒मा॒न् भू॒या॒स॒मि॒त्या॒ह न॒रा॒श॑से॒न वै

प्रजापतिः पशूनसृजत तेनैव पशून् सृजतेऽग्नेः स्विष्टकृतोऽहं
 देवयज्ययाऽऽयुष्मान् यज्ञेन प्रतिष्ठां गमेयमित्याहाऽऽयुरेवात्मन्
 धत्ते प्रति यज्ञेन तिष्ठति दर्शपूर्णमासयोर् – [] 15

1.7.4.1 (Padam)

बर्हिषः । अहम् । देवयज्ययेति देव – यज्यया ॥ प्रजावानिति
 प्रजा – वान् । भूयासम् । इति । आह । बर्हिषा ॥ वै । प्रजापतिरिति
 प्रजा – पतिः । प्रजा इति प्र – जाः । असृजत । तेन । एव ।
 प्रजा इति प्र – जाः । सृजते । नराशंसस्य । अहम् ।
 देवयज्ययेति देव – यज्यया ॥ पशुमानिति पशु – मान् । भूयासम् ।
 इति । आह । नराशंसेन । वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
 पशून् । असृजत । तेन । एव । पशून् । सृजते । अग्नेः ।
 स्विष्टकृत इति स्विष्ट – कृतः । अहम् । देवयज्ययेति देव – यज्यया ॥
 आयुष्मान् । यज्ञेन । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । गमेयम् । इति ।
 आह । आयुः । एव । आत्मन् । धत्ते । प्रतीति । यज्ञेन । तिष्ठति ।
 दर्शपूर्णमासयोरिति दर्श – पूर्णमासयोः । 15 (50)

1.7.4.2

वै दे॒वा उ॒ज्जि॒ति-म॒नू॒द॒ज॒यन् द॒र्.श॒पू॒र्ण॒मा॒सा॒भ्या-म॒सु॒रा॒न॒पा-
नु॒द॒न्ता॒ग्ने-र॒ह॒मु॒ज्जि॒ति-म॒नू॒ज्जे॒ष-मि॒त्या॒ह द॒र्.श॒पू॒र्ण॒मा॒सयो॒रे॒व
दे॒वता॒नां य॑ज॒मान॒ उ॒ज्जि॒ति॒म॒नू॒ज्ज॒यति॑ द॒र्.श॒पू॒र्ण॒मा॒सा॒भ्यां भ्रा॒तृ॒व्या॒न॒प
नु॒द॒ते वा॒ज॒वती॑भ्यां व्यू॒ह॒त्य॒न्नं वै वा॒जोऽ॒न्नमे॒वाव रु॒न्धे द्वा॒भ्यां
प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॒यो वै य॒ज्ञस्य॒ द्वौ दो॒हौ वि॒द्वान् य॒जत॒ उ॒भय॒त - [] 16

1.7.4.2 (Padam)

वै । दे॒वाः । उ॒ज्जि॒ति॒मि॒त्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒न् ।
द॒र्.श॒पू॒र्ण॒मा॒सा॒भ्यामि॒ति द॒र्.श॒-पू॒र्ण॒मा॒सा॒भ्याम् । अ॒सु॒रा॒न् । अ॒पे॒ति ।
अ॒नु॒द॒न्त । अ॒ग्नेः । अ॒हम् । उ॒ज्जि॒ति॒मि॒त्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु ।
उ॒दि॒ति । जे॒षम् । इति॑ । आ॒ह । द॒र्.श॒पू॒र्ण॒मा॒सयो॒रिति॑
द॒र्.श॒-पू॒र्ण॒मा॒सयोः॑ । ए॒व । दे॒वता॒नाम् । य॒ज॒मा॒नः ।
उ॒ज्जि॒ति॒मि॒त्युत् - जि॒तिम् । अ॒नु । उ॒दि॒ति । ज॒य॒ति ।
द॒र्.श॒पू॒र्ण॒मा॒सा॒भ्यामि॒ति द॒र्.श॒-पू॒र्ण॒मा॒सा॒भ्याम् । भ्रा॒तृ॒व्या॒न् ।
अ॒पे॒ति । नु॒द॒ते । वा॒ज॒वती॑भ्यामि॒ति वा॒ज - व॒ती॒भ्याम् । वी॒ति ।

ऊ॒ह॒ति॒ । अ॒न्नम् । वै । वा॒जः । अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे ।
द्वा॒भ्याम् । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॒ प्र॒ति – स्थि॒त्यै । यः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । द्वौ ।
दो॒हौ । वि॒द्वान् । य॒ज॒ते । उ॒भय॑तः । 16 (50)

1.7.4.3

ए॒व य॒ज्ञं दु॒हे पु॒रस्ता॑च्चो॒परि॑ष्ठाच्चै॒ष वा अ॒न्यो य॒ज्ञस्य॑ दो॒ह
इ॒डाया॑म॒न्यो य॒र्हि॒ होता॑ य॒ज॒मान॑स्य॒ नाम गृ॑ह्णीयात् त॒र्हि ब्रू॑यादे॒मा
अ॒ग्नन्ना॑शि॒षो दो॒हका॑मा इति॒ स॒स्तु॒ता ए॒व दे॒वता॑ दु॒हेऽथो॑ उ॒भय॑त
ए॒व य॒ज्ञं दु॒हे पु॒रस्ता॑-च्चो॒परि॑ष्ठा-च्च॒रोहि॑तेन त्वा॒ग्नि॒र्दे॒वता॑
ग॒मय॑त्वित्या॒हैते॑ वै दे॒वाश्वा – [] 17

1.7.4.3 (Padam)

ए॒व । य॒ज्ञम् । दु॒हे । पु॒रस्ता॑त् । च । उ॒परि॑ष्ठात् । च । ए॒षः । वै ।
अ॒न्यः । य॒ज्ञस्य॑ । दो॒हः । इ॒डाया॑म् । अ॒न्यः । य॒र्हि॒ होता॑ ।
य॒ज॒मान॑स्य । नाम । गृ॑ह्णीयात् । त॒र्हि । ब्रू॑यात् । ए॒ति । इ॒माः ।
अ॒ग्नन् । आ॒शि॒ष इत्या॑ – शि॒षः । दो॒हका॑मा इति॒ दो॒ह – का॒माः ।
इति॑ । स॒स्तु॒ता इति॒ सं – स्तु॒ताः । ए॒व । दे॒वताः॑ । दु॒हे ।

अथो॑ इति॑ । उ॒भय॑तः । ए॒व । य॒ज्ञम् । दु॒हे । पु॒रस्ता॑त् । च ।
उ॒परि॑ष्ठात् । च । रोहि॑तेन । त्वा । अ॒ग्निः । दे॒वता॑म् । ग॒मय॑तु । इति॑ ।
आ॒ह । ए॒ते । वै । दे॒वाश्चा॑ इति॑ दे॒व – अ॒श्वाः । 17 (50)

1.7.4.4

यज॑मानः प्र॒स्तरो॑ यदे॒तैः प्र॒स्तरं॑ प्र॒हर॑ति दे॒वाश्चै॒रेव॑ यज॑मानः
सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयति॑ वि ते मु॒ञ्चामि॑ र॒शना॑ वि र॒श्मीनि॑त्याहैष॑ वा
अ॒ग्नेर्वि॑मो॒कस्ते॑-नै॒वैनं॑ विमु॒ञ्चति॑विष्णोः॑ शँयो॒रहं॑ दे॒वय॑ज्यया
य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑मित्याह॒यज्ञो॑ वै विष्णु॑र्य॒ज्ञ ए॒वान्त॑तः प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति
सोम॑स्याहं॑ दे॒वय॑ज्यया सु॒रेता॑ – [] 18

1.7.4.4 (Padam)

यज॑मानः । प्र॒स्तर॑ इति॑ प्र – स्त॒रः । यत् । ए॒तैः । प्र॒स्तर॑मिति॑
प्र – स्त॒रम् । प्र॒हर॑तीति॑ प्र – हर॑ति । दे॒वाश्चै॒रिति॑ दे॒व – अ॒श्चैः ।
ए॒व । यज॑मानम् । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः – गम् । लो॒कम् । ग॒मय॑ति ।
वी॒ति । ते । मु॒ञ्चामि॑ । र॒शनाः॑ । वी॒ति । र॒श्मीन् । इति॑ । आ॒ह ।
ए॒षः । वै । अ॒ग्नेः । वि॒मो॒क इति॑ वि – मो॒कः । तेन॑ । ए॒व । ए॒नम् ।

वी॒ति॑ । मु॒ञ्च॒ति॑ । वि॒ष्णोः॑ ॥ शँ॒योरि॑ति शं – योः । अ॒हम् ।
दे॒वय॒ज्यये॑ति दे॒व – य॒ज्यया॑ ॥ य॒ज्ञेन॑ । प्र॒तिष्ठा॑मि॒ति॑ प्र॒ति – स्था॒म् ।
ग॒मेय॑म् । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञः । वै । वि॒ष्णुः । य॒ज्ञे । ए॒व । अ॒न्ततः॑ ।
प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । सोम॑स्य । अ॒हम् । दे॒वय॒ज्यये॑ति दे॒व – य॒ज्यया॑ ॥
सु॒रेता॑ इति॑ सु – रेताः॑ ॥ 18 (50)

1.7.4.5

रेतो॑ धि॒षीये॑त्या॒ह सोमो॑ वै रेतो॑धास्तेनै॒व रेत॑ आ॒त्मन् ध॑त्ते॒ त्वष्टु॑र॒हं
दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शूना॑ ॥ रू॒पं पु॑षेय॒मित्या॑ह॒ त्वष्टा॑ वै प॒शूनां॑ मि॒थुना॑ना ॥
रू॒पकृ॑त्तेनै॒व प॒शूना॑ ॥ रू॒पमा॑त्मन् ध॑त्ते दे॒वानां॑ प॒त्नीर॑ग्नि गृ॒हप॑ति
र्य॒ज्ञस्य॑ मि॒थुनं॑ तयो॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ मि॒थुने॑न प्र॒भूया॑स॒मित्या॑है –
तस्मा॑द्वै मि॒थुना॑त् प्र॒जाप॑ति मि॒थुने॑न – [] 19

1.7.4.5 (Padam)

रेतः॑ । धि॒षीय॑ । इति॑ । आ॒ह । सोमः॑ । वै । रेतो॑धा इति॑ रेतः – धाः ।
तेन॑ । ए॒व । रेतः॑ । आ॒त्मन् । ध॑त्ते । त्वष्टुः॑ । अ॒हम् । दे॒वय॒ज्यये॑ति
दे॒व – य॒ज्यया॑ ॥ प॒शूना॑म् । रू॒पम् । पु॑षेय॒म् । इति॑ । आ॒ह । त्वष्टा॑ ॥

वै । प॒शूनाम् । मि॒थुना॑नाम् । रू॒पकृ॑दिति रू॒प – कृ॑त् । तेन॑ । ए॒व ।
प॒शूनाम् । रू॒पम् । आ॒त्मन् । ध॒त्ते । दे॒वाना॑म् । प॒त्नीः । अ॒ग्निः ।
गृ॒हप॑तिरिति गृ॒ह – प॒तिः । य॒ज्ञस्य॑ । मि॒थुन॑म् । तयोः॑ । अ॒हम् ।
दे॒वय॑ज्ययेति दे॒व – य॒ज्यया॑ । मि॒थुने॑न । प्रेति॑ । भू॒या॒सम् । इति॑ ।
आ॒ह । ए॒तस्मा॑त् । वै । मि॒थुना॑त् । प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा – प॒तिः ।
मि॒थुने॑न । 19 (50)

1.7.4.6

प्रा॒जाय॑त तस्मा॑दे॒व य॑ज॒मानो॑ मि॒थुने॑न प्र॒जाय॑तेवे॒दोऽसि॑ वि॒त्तिर॑सि
वि॒देये॑त्याह वे॒देन॑ वै दे॒वा अ॑सु॒राणां॑ वि॒त्तं वे॑द्यमविन्दन्त तद्वे॒दस्य॑
वे॒दत्वं य॑द्यद्भ्रा॒तृव्य॑स्याभि॒द्ध्याये॑त् तस्य॑ ना॒म गृ॑ह्णीयात् तदे॒वास्य॑
सर्वं॑ वृ॒द्धे घृ॑तवन्तं कु॒लायि॑न् रा॒यस्पोष॑न् स॒हस्रि॑णं वे॒दो द॑दातु
वा॒जिन॑मित्याह प्रस॒हस्रं॑ प॒शूना॑प्नोत्या () स्य॑ प्र॒जायां॑ वा॒जी
जा॒यते॑ य ए॒वं वे॑द ॥ 20

1.7.4.6 (Padam)

प्रेति॑ । अजा॒यत॑ । तस्मा॑त् । ए॒व । यज॑मानः । मि॒थु॒नेन॑ । प्रेति॑ । जा॒यते॑ ।
वेदः॑ । अ॒सि । वि॒त्तिः॑ । अ॒सि । वि॒देय॑ । इति॑ । आ॒ह । वे॒देन॑ । वै ।
दे॒वाः । अ॒सुरा॑णाम् । वि॒त्तम् । वे॒द्यम् । अ॒वि॒न्दन्त॑ ।
तत् । वे॒दस्य॑ । वे॒दत्व॑मिति वेद – त्वम् । यद्य॑दिति यत् – यत् ।
भ्रातृ॑व्यस्य । अ॒भि॒द्ध्य॑येदित्य॑भि-ध्याये॑त् । तस्य॑ । नाम॑ । गृ॒ह्णी॒यात् ।
तत् । ए॒व । अ॒स्य । सर्व॑म् । वृ॒द्धे । घृ॒तव॑न्तमिति घृ॒त – व॑न्तम् ।
कु॒ला॒यिन॑म् । रा॒यः । पोष॑म् । स॒हस्रि॑णम् । वे॒दः । द॒दातु॑ ।
वा॒जिन॑म् । इति॑ । आ॒ह । प्रेति॑ । स॒हस्र॑म् । प॒शून् । आ॒प्नो॒ति () ।
एति॑ । अ॒स्य । प्र॒जाया॑मिति प्र – जा॒याम् । वा॒जी । जा॒यते॑ । यः ।
ए॒वम् । वे॒द ॥ 20 (58)

(दर्॒श॒पू॒र्ण॒मा॒सयो॑-रु॒भय॑तो-दे॒वाश्वाः॑-सु॒रेताः॑-प्र॒जाप॑तिर्मि॒थु॒नेना॑-
ऽऽप्नो॒त्य-ष्टौ॑ च) (A4)

1.7.5.1

ध्रु॒वां वै॑ रि॒च्य॑मा॒नां य॒ज्ञोऽनु॑ रि॒च्य॑ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा
ध्रु॒वामा॑प्याय॒मानां॑ य॒ज्ञोऽन्वा॑ प्याय॒ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा
आप्या॑य॒तां ध्रु॒वा घृ॒तेने॑त्याह ध्रु॒वामे॒वाऽऽप्या॑य॒ति-ता॒माप्या॑य॒मानां॑
य॒ज्ञोऽन्वा॑ प्याय॒ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जाः प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म
लो॒कस्तस्मि॑स्त्वा द॒धामि॑ स॒ह यज॑मानेनेत्या – [] 21

1.7.5.1 (Padam)

ध्रु॒वाम् । वै । रि॒च्य॑मा॒नाम् । य॒ज्ञः । अ॒न्वि॑ति । रि॒च्य॑ते । य॒ज्ञम् ।
यज॑मानः । यज॑मानम् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । ध्रु॒वाम् ।
आप्या॑य॒मानामि॒त्या – प्या॑य॒मानाम् । य॒ज्ञः । अ॒नु । ए॒ति । प्या॑य॒ते ।
य॒ज्ञम् । यज॑मानः । यज॑मानम् । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । ए॒ति ।
प्या॑य॒ताम् । ध्रु॒वा । घृ॒तेन॑ । इति॑ । आ॒ह । ध्रु॒वाम् । ए॒व । ए॒ति ।
प्या॑य॒ति । ता॒म् । आप्या॑य॒मानामि॒त्या – प्या॑य॒मानाम् । य॒ज्ञः ।

अनु॑ । ए॒ति । प्या॒य॒ते । य॒ज्ञम् । यज॑मानः । यज॑मानम् । प्र॒जा इति॑
प्र – जाः । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा – प॒तेः । वि॒भानि॑ति वि – भान् । नाम॑ ।
लो॒कः । तस्मि॑न् । त्वा । द॒धा॒मि । स॒ह । यज॑मानेन । इति॑ । 21 (50)

1.7.5.2

हा॒यं वै प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म लो॒कस्तस्मि॑न्ने॒वैनं॑ द॒धा॒ति स॒ह यज॑मानेन
रि॒च्य॒त इ॒व वा ए॒तद्य॑ज॒तेय॑द्यज॒मानभा॑गं प्रा॒श्ना॒त्यात्मा॑नमे॒व
प्री॑णा॒त्येता॒वान् । वै य॒ज्ञो या॒वान् यज॑मानभा॒गो य॒ज्ञो यज॑मानो
यद्य॑ज॒मानभा॑गं प्रा॒श्ना॒ति य॒ज्ञ ए॒व य॒ज्ञं प्र॑तिष्ठापयत्ये॒तद्वै सू॒यव॑स॒ꣳ
सो॒द॒कं यद् ब॒र्हि॒श्चाऽऽप॑श्चै॒तद् – [] 22

1.7.5.2 (Padam)

आ॒ह । अ॒यम् । वै । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा – प॒तेः । वि॒भानि॑ति
वि – भान् । नाम॑ । लो॒कः । तस्मि॑न् । ए॒व । ए॒नम् । द॒धा॒ति ।
स॒ह । यज॑मानेन । रि॒च्य॒ते । इ॒व । वै । ए॒तत् । यत् । यज॑ते । यत् ।
य॒ज॒मा॒नभा॑गमिति॑ यज॒मान – भा॑गम् । प्रा॒श्ना॒तीति॑ प्र – अ॒श्ना॒ति ।
आ॒त्मा॑नम् । ए॒व । प्री॑णा॒ति । ए॒ता॒वान् । वै । य॒ज्ञः । या॒वान् ।

यज॑मान॒भाग॑ इति॑ यज॑मान – भा॒गः । य॒ज्ञः । यज॑मानः । यत् ।
यज॑मान॒भागमि॑ति यज॑मान – भा॒गम् । प्रा॒श्नाती॑ति प्र – अ॒श्नाति॑ ।
य॒ज्ञे । ए॒व । य॒ज्ञम् । प्र॒तीति॑ । स्था॒पय॑ति । ए॒तत् । वै ।
सू॒यव॑स॒मिति॑ सू – यव॑सम् । सोद॑क॒मिति॑ स – उ॒दक॑म् । यत् ।
ब॒र्हिः । च॒ । आ॒पः । च॒ । ए॒तत् । 22 (50)

1.7.5.3

यज॑मान॒स्याऽऽय॑तनं॒ य॒द्वेदि॑र्यत् पूर्ण॑पात्र॒मन्त॑र्वेदि॒ नि॒नय॑ति स्व
ए॒वाऽऽय॑तने सू॒यव॑स॒ सोद॑कं कुरु॒ते स॑द॒सि स॑न्मे भू॒या
इ॒त्याहाऽऽपो॑ वै य॒ज्ञ आपो॑ऽमृतं॒ य॒ज्ञमे॒वामृ॑त-मा॒त्मन् ध॑त्ते सर्वा॑णि
वै भू॒तानि॑ व्र॒तमु॑प॒यन्त॑मनू॒प य॑न्ति प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्विजो॑
मा॒र्जय॑न्ता॒मित्या॑हैष वै द॒र्शपूर्ण॑मा॒सयो॑रवभृ॒थो – [] 23

1.7.5.3 (Padam)

यज॑मान॒स्य । आ॒यत॑न॒मित्या॑ – य॒तन॑म् । यत् । वे॒दिः । यत् ।
पूर्ण॑पात्र॒मिति॑ पूर्ण – पा॒त्रम् । अ॒न्त॒र्वेदी॑त्यन्तः – वे॒दि ।
नि॒नय॑तीति॑ नि – न॒यति॑ । स्वे । ए॒व । आ॒यत॑न॒ इत्या॑ – य॒तने॑ ।

सू॒यव॑स॒मिति॑ सु – यव॑सम् । सोद॑क॒मिति॑ स – उद॑कम् । कु॒रुते॑ ।
 सत् । अ॒सि । सत् । मे । भू॒याः । इति॑ । आ॒ह । आपः॑ । वै । य॒ज्ञः ।
 आपः॑ । अ॒मृत॑म् । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒मृत॑म् । आ॒त्मन् । ध॒त्ते । सर्वा॑णि ।
 वै । भू॒तानि॑ । व्र॒तम् । उ॒पय॑न्त॒मित्यु॑प – य॒न्तम् । अनु॑ । उ॒पेति॑ । य॒न्ति ।
 प्रा॒च्याम् । दि॒शि । दे॒वाः । ऋ॒त्विजः॑ । मा॒र्जय॑न्ताम् । इति॑ । आ॒ह ।
 ए॒षः । वै । द॒र्श॒पूर्ण॑मा॒सयो॑रिति॑ द॒र्श – पूर्ण॑मा॒सयोः॑ ।

अ॒वभृ॑थ इत्य॑व – भृ॒थः । 23 (50)

1.7.5.4

यान्ये॒वैनं॑ भू॒तानि॑ व्र॒तमु॑पय॒न्त-म॑नू॒पय॑न्ति तैरे॒व स॒हाव॑भृ॒थम॑वैति॒
 विष्णु॑मु॒खा वै दे॒वाः छन्दो॑भिरि॒मान् लो॒का-न॑नप॒जय्य॑म॒भ्यज॑यन् ।
 यद्विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मते॒ विष्णु॑रे॒व भू॒त्वा य॑ज॒मानः॑ छन्दो॑भिरि॒मान्-
 लो॒का-न॑नप॒जय्य॑म॒भि ज॑यति॒ विष्णोः॑ क्र॒मोऽस्य॑भि॒माति॑हेत्या॒ह गाय॑त्री
 वै पृ॒थि॒वी त्रै॒ष्टुभ॑मन्त॒रिक्षं॑ जा॒गती॒द्यौरा॑नुष्टु॒भीर्दि॒शः छन्दो॑भिरे॒वेमा॑न्-
 लो॒कान् य॑थापूर्व॒मभि॑ जयति ॥ 24

1.7.5.4 (Padam)

यानि॑ । ए॒व । ए॒नम् । भू॒तानि॑ । व्र॒तम् । उ॒प॒य॒न्त॒मित्यु॑प – य॒न्त॒म् ।
अ॒नू॒प॒य॒न्तीत्य॑नु – उ॒प॒य॒न्ति॑ । तैः । ए॒व । स॒ह ।
अ॒व॒भृ॒थ॒मित्य॑व – भृ॒थम् । अ॒वेति॑ । ए॒ति । वि॒ष्णु॑मु॒खा इति॑
वि॒ष्णु॑ – मु॒खाः । वै । दे॒वाः । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः – भिः॑ । इ॒मान् ।
लो॒कान् । अ॒न॒प॒ज॒य्य॒मित्य॑न॒प – ज॒य्यम् । अ॒भीति॑ । अ॒ज॒य॒न् । यत् ।
वि॒ष्णु॑क्र॒मानि॑ति वि॒ष्णु॑ – क्र॒मान् । क्र॒म॒ते । वि॒ष्णुः॑ । ए॒व । भू॒त्वा ।
य॒ज॒मा॒नः । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः – भिः॑ । इ॒मान् । लो॒कान् ।
अ॒न॒प॒ज॒य्य॒मित्य॑न॒प – ज॒य्यम् । अ॒भीति॑ । ज॒य॒ति । वि॒ष्णोः॑ । क्र॒मः ।
अ॒सि । अ॒भि॒मा॒ति॒हेत्य॑भि॒मा॒ति – हा । इति॑ । आ॒ह । गा॒य॒त्री ।
वै । पृ॒थि॒वी । त्रै॒ष्टु॒भम् । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । जा॒ग॒ती । द्यौः ।
आ॒नु॒ष्टु॒भी॒रित्या॑नु – स्थु॒भीः । दि॒शः () ।
छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः – भिः॑ । ए॒व । इ॒मान् । लो॒कान् ।
य॒था॒पूर्व॑मि॒ति यथा॑ – पूर्॒वम् । अ॒भीति॑ । ज॒य॒ति ॥ 24 (57)
(य॒ज॒मा॒ने॒नेति॑ – चै॒ तद॑ – व॒भृ॒थो – दि॒शः – स॒प्त च॑) (A5)

1.7.6.1

अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒व॒र॒ग॒न्मे॒त्याह॑ सु॒व॒र्ग॒मे॒व लो॒क॒मे॒ति॒सं॒दृ॒श॒स्ते
मा छि॒त्सि॒ यत्ते॑ तप॒स्तस्मै॑ ते मा वृ॒क्षी॒त्याह॑यथायजु॒रेवै॒तथ् सु॒भू॒र॒सि
श्रे॒ष्ठो र॒श्मी॒नामा॒यु॒र्द्धा अ॒स्यायु॑र्मे धे॒ही॒त्याहा॑ऽऽशि॒षमे॒वैता॒मा शा॒स्ते
प्र वा ए॒षोऽस्मा॑न् लो॒काच्च॑व॒ते यो – [] 25

1.7.6.1 (Padam)

अ॒गन्म॑ । सु॒वः । सु॒वः । अ॒गन्म॑ । इति॑ । आ॒ह । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति
सु॒वः – ग॒म् । ए॒व । लो॒क॒म् । ए॒ति । सं॒दृ॒श॒ इति॑ सं – दृ॒शः । ते ।
मा । छि॒त्सि॒ । यत् । ते । तपः॑ । तस्मै॑ । ते । मा । ए॒ति । वृ॒क्षि॒ ।
इति॑ । आ॒ह । यथा॑यजु॒रिति॑ यथा – य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । सु॒भू॒र॒ति
सु– भूः । अ॒सि॒ । श्रे॒ष्ठः । र॒श्मी॒नाम् । आ॒यु॒र्द्धा इत्या॑युः – धाः ।
अ॒सि॒ । आ॒युः । मे । धे॒हि॒ । इति॑ । आ॒ह । आ॒शि॒षमि॒त्या–शि॒षम् ।
ए॒व । ए॒ताम् । ए॒ति । शा॒स्ते । प्रेति॑ । वै । ए॒षः । अ॒स्मात् ।
लो॒कात् । च्य॒व॒ते । यः । 25 (50)

1.7.6.2

विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑म॒ते सु॒वर्गा॑य हि लो॒काय॑ विष्णु॑क्र॒माः क्र॑म्यन्ते॑
ब्र॒ह्मवा॑दिनो॑ वदन्ति॑ स॒त्वै विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मे॒त य इ॒मान् लो॒कान्
भ्रातृ॑व्यस्य स॒विद्य॑ पुन॒रिमं॑ लो॒कं प्र॑त्य॒वरो॑हे॒दित्ये॑ष वा अ॒स्य लो॒कस्य॑
प्र॒त्यव॑रो॒हो यदा॑हे॒दम॒हम॒मुं भ्रातृ॑व्यमा॒भ्यो दिग्भ्यो॑ऽस्यै दि॒व इती॒माने॒व
लो॒कान् भ्रातृ॑व्यस्य स॒विद्य॑ पुन॒रिमं॑ लो॒कं प्र॑त्य॒वरो॑हति॒ सं – [] 26

1.7.6.2 (Padam)

विष्णु॑क्र॒मानि॑ति विष्णु – क्र॒मान् । क्र॑म॒ते । सु॒वर्गा॑येति॑ सु॒वः-गा॑य ।
हि । लो॒काय॑ । विष्णु॑क्र॒मा इति॑ विष्णु – क्र॒माः । क्र॑म्यन्ते॑ ।
ब्र॒ह्मवा॑दिन॒ इति॑ ब्र॒ह्म – वा॑दिनः । वद॒न्ति । सः । तु । वै ।
विष्णु॑क्र॒मानि॑ति विष्णु – क्र॒मान् । क्र॑मे॒त । यः । इ॒मान् । लो॒कान् ।
भ्रातृ॑व्यस्य । स॒म्वि॑द्येति॑ सं – वि॒द्य । पुनः॑ । इ॒मम् । लो॒कम् ।
प्र॒त्यव॑रो॒हेदि॑ति॒ प्रति॑ – अ॒वरो॑हे॒त् । इति॑ । ए॒षः । वै । अ॒स्य ।
लो॒कस्य॑ । प्र॒त्यव॑रो॒ह इति॑ प्रति॑ – अ॒वरो॑हः । यत् । आ॒ह । इ॒दम् ।
अ॒हम् । अ॒मुम् । भ्रातृ॑व्यम् । आ॒भ्यः । दिग्भ्य॑ इति॑ दिक् – भ्यः ।

अ॒स्यै॑ । दि॒वः॑ । इति॑ । इ॒मान् । ए॒व । लो॒कान् । भ्रातृ॑व्यस्य ।

स॒म्वि॑द्येति सं – वि॒द्य । पुनः॑ । इ॒मम् । लो॒कम् ।

प्र॒त्यव॑रोहतीति प्रति – अ॒वरो॑हति । स॒मिति॑ । 26 (50)

1.7.6.3

ज्योति॑षाऽभू॒वमि॑त्याहास्मिन्ने॒व लो॒के प्रति॑ तिष्ठत्यै॒-न्द्री॑मावृ॒तम॑न्वावर्त
इत्या॑हासौ वा आ॒दित्य॑ इन्द्र॒स्तस्यै॑वाऽऽवृ॒तम॑नु॒ पर्या॑वर्तते दक्षि॒णा
पर्या॑वर्तते स्वमे॒व वी॒र्य॑मनु॒ पर्या॑वर्तते तस्मा॒द् दक्षि॑णोऽर्द्ध आ॒त्मनो॑
वी॒र्या॑वत्तरोऽथो आ॒दित्य॑स्यै॒वाऽऽवृ॒तम॑नु॒ पर्या॑वर्तते स॒महं॑ प्र॒जया॑
सं मया॑ प्र॒जेत्या॑हाऽऽशि॒ष – [] 27

1.7.6.3 (Padam)

ज्योति॑षा । अ॒भू॒वम् । इति॑ । आ॒ह । अ॒स्मिन् । ए॒व । लो॒के ।
प्रती॑ति । तिष्ठ॑ति । ऐ॒न्द्रीम् । आ॒वृ॒तमि॑त्या – वृ॒तम् । अ॒न्वावर्त॑
इत्य॑नु – आ॒वर्ते॑ । इति॑ । आ॒ह । अ॒सौ । वै । आ॒दित्यः॑ । इन्द्रः॑ ।
तस्य॑ । ए॒व । आ॒वृ॒तमि॑त्या – वृ॒तम् । अ॒न्विति॑ । पर्या॑वर्तत इति॑
परि॑ – आ॒वर्तते॑ । दक्षि॑णा । पर्या॑वर्तत इति॑ परि॑ – आ॒वर्तते॑ । स्वम् ।

ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒न्वि॒ति॑ । प॒र्या॑व॒र्त॒त इति॑ परि – आ॒व॒र्त॒ते ।
तस्मा॑त् । दक्षि॑णः । अ॒र्धः॑ । आ॒त्म॒नः॑ । वी॒र्या॑व॒त्तर॑ इति॑
वी॒र्या॑व॒त् – त॒रः॑ । अथो॑ इति॑ । आ॒दि॒त्य॒स्य॑ । ए॒व ।
आ॒वृ॒त॒मि॒त्या॑ – वृ॒त॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । प॒र्या॑व॒र्त॒त इति॑ परि – आ॒व॒र्त॒ते ।
स॒मि॒ति॑ । अ॒ह॒म् । प्र॒ज॒येति॑ प्र – जया॑ । स॒मि॒ति॑ । मया॑ ।
प्र॒जेति॑ प्र – जा । इति॑ । आ॒ह॒ । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ – शि॒ष॒म् । 27 (50)

1.7.6.4

मे॒वै॒ता॒मा शा॑स्ते॒ समि॑द्धो अ॒ग्ने मे॑ दी॒दि॒हि॒ समे॑द्धा ते॒ अ॒ग्ने
दी॒द्या॒स॒मि॒त्या॒ह॒ यथा॑ य॒जुरे॒वैत॑द्व॒सु॒मा॒न् य॒ज्ञो व॑सी॒यान्-भू॒या॒स॒मि॒त्या॒हा
ऽऽशि॑ष॒मे॒वै॒ता॒मा शा॑स्ते॒ बहु॑ वै गा॒र्ह॒प॒त्य॒स्यान्ते॑ मि॒श्रमि॑व च॒र्य॒त
आ॒ग्नि॒पा॒व॒मा॒नी॒भ्यां॑ गा॒र्ह॒प॒त्य॒मु॒प॒ तिष्ठ॑ते पु॒ना॒त्ये॒वा॒ग्निं॑ पु॒नी॒त आ॒त्मा॒नं
द्वा॒भ्यां॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ अ॒ग्ने गृ॑ह॒प॒त॒ इत्या॑ह – [] 28

1.7.6.4 (Padam)

ए॒व । ए॒ता॒म् । ए॒ति॑ । शा॑स्ते॒ । स॒मि॑द्ध इति॑ सं – इ॒द्धः॑ । अ॒ग्ने ।
मे॒ । दी॒दि॒हि॒ । स॒मे॒द्धेति॑ सं – ए॒द्धा॑ । ते॒ । अ॒ग्ने॒ । दी॒द्या॒स॒म् । इति॑ ।

आ॒ह । य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा – य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् ।
वसु॑मा॒निति॑ वसु॑ – मा॒न् । य॒ज्ञः । व॒सी॒यान् । भू॒या॒सम् । इति॑ ।
आ॒ह । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ – शि॒ष॒म् । ए॒व । ए॒ता॒म् । ए॒ति । शा॒स्ते । बहु॑ ।
वै । गा॒र्ह॒प॒त्य॒स्येति॑ गा॒र्ह॒ – प॒त्य॒स्य । अ॒न्ते॑ । मि॒श्र॒म् । इ॒व ।
च॒र्य॒ते । आ॒ग्नि॒पा॒व॒मा॒नी॒भ्या॒मि॒त्या॒ग्नि॑ – पा॒व॒मा॒नी॒भ्या॒म् ।
गा॒र्ह॒प॒त्य॒मिति॑ गा॒र्ह॒ – प॒त्य॒म् । उ॒पेति॑ । ति॒ष्ठ॒ते । पु॒ना॒ति । ए॒व ।
अ॒ग्नि॒म् । पु॒नी॒ते । आ॒त्मा॒न॒म् । द्वा॒भ्या॒म् ।
प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै । अ॒ग्ने॑ । गृ॒ह॒प॒त॒ इति॑ गृ॒ह – प॒ते ।
इति॑ । आ॒ह । 28 (50)

1.7.6.5

यथा॑ य॒जुरे॒वैत॑च्छ॒त॒ हि॒मा॒ इत्या॑ह श॒तं त्वा॑ हे॒म॒न्ता॒नि॒न्धि॒षी॒येति॑
वा॒वैत॑दा॒ह पु॒त्र॒स्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णा॒त्य॒न्ना॒दमे॒वैनं॑ क॒रोति॑ ता॒मा॒शि॒ष॒मा॒ शा॒से
त॒न्त॒वे ज्यो॑ति॒ष्म॒ती॒मिति॑ ब्रू॒या॒द्य॒स्य पु॒त्रो॒ऽजा॒तः स्या॑त् ते॒ज॒स्व्ये॒वा॒स्य
ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी पु॒त्रो जा॑य॒ते ता॒मा॒शि॒ष॒मा॒ शा॒से॒ऽमु॒ष्मै ज्यो॑ति॒ष्म॒ती॒मिति॑
ब्रू॒या॒द्य॒स्य पु॒त्रो – [] 29

1.7.6.5 (Padam)

य॒था॒य॒जु॒रिति॑ य॒था – य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । श॒तम् । हि॒माः॑ । इति॑ ।
आ॒ह । श॒तम् । त्वा । हे॒मन्तान् । इ॒न्धि॒षी॒य । इति॑ । वा॒व । ए॒तत् ।
आ॒ह । पु॒त्रस्य॑ । ना॒म । गृ॒ह्णा॒ति । अ॒न्ना॒द॒मि॒त्यन्न॑ – अ॒दम् । ए॒व ।
ए॒नम् । क॒रो॒ति । ता॒म् । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ – शि॒षम् । ए॒ति । शा॒से ।
त॒न्त॒वे । ज्यो॒ति॒ष्म॒तीम् । इति॑ । ब्रू॒यात् । य॒स्य । पु॒त्रः । अ॒जा॒तः ।
स्यात् । ते॒ज॒स्वी । ए॒व । अ॒स्य । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी॒ति॑ ब्र॒ह्म – व॒र्च॒सी ।
पु॒त्रः । जा॒य॒ते । ता॒म् । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ – शि॒षम् । ए॒ति । शा॒से ।
अ॒मुष्मै॑ । ज्यो॒ति॒ष्म॒तीम् । इति॑ । ब्रू॒यात् । य॒स्य । पु॒त्रः । 29 (50)

1.7.6.6

जा॒तः स्या॒त्ते॒ज॒ ए॒वा॒स्मिन् ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं द॒धा॒ति॑ यो॒ वै य॒ज्ञं प्र॒यु॒ज्य न
वि॒मु॒ञ्च॒त्य॑ प्र॒ति॒ष्ठा॒नो॒ वै स भ॑वति॒ क॒स्त्वा यु॒नक्ति॑ स॒ त्वा वि
मु॒ञ्च॒त्वित्या॑ह प्र॒जा॒प॒ति॒र्वै कः प्र॒जा॒प॒ति॒नै॒वैनं॑ यु॒नक्ति॑ प्र॒जा॒प॒ति॒ना
वि॒ मु॒ञ्च॒ति॒ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या ई॒श्वरं॑ वै व्र॒त॒म॒वि॒सृष्टं॑ प्र॒द॒हो॒ऽग्ने॑ व्र॒त॒प॒ते
व्र॒त॒म॒चा॒रि॒ष॒मि॒त्या॑ह व्र॒त॒मे॒व – [] 30

1.7.6.6 (Padam)

जा॒तः । स्या॒त् । तेजः॑ । ए॒व । अ॒स्मिन् । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स॒मि॒ति॑
ब्र॒ह्म – व॒र्च॒स॒म् । द॒धा॒ति॑ । यः । वै । य॒ज्ञ॒म् । प्र॒यु॒ज्ये॒ति॑ प्र॒-यु॒ज्य॑ ।
न । वि॒मु॒ञ्च॒ती॒ति॑ वि – मु॒ञ्च॒ति॑ । अ॒प्र॒ति॒ष्ठा॒न॒ इ॒त्य॒प्र॒ति॑ – स्था॒नः ।
वै । सः । भ॒व॒ति॑ । कः । त्वा । यु॒न॒क्ति॑ । सः । त्वा । वी॒ति॑ ।
मु॒ञ्च॒तु॑ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॑ प्र॒जा – प॒तिः॑ । वै । कः ।
प्र॒जा॒प॒ति॒ने॒ति॑ प्र॒जा – प॒ति॒ना॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । यु॒न॒क्ति॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒ने॒ति॑
प्र॒जा – प॒ति॒ना॑ । वी॒ति॑ । मु॒ञ्च॒ति॑ । प्र॒ति॒ष्ठा॒त्या॒ इ॒ति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै॑ ।
ई॒श्व॒र॒म् । वै । व्र॒त॒म् । अ॒वि॒सृ॒ष्ट॒मि॒त्य॒वि॑ – सृ॒ष्ट॒म् ।
प्र॒द॒ह॒ इ॒ति॑ प्र – द॒हः॑ । अ॒ग्ने॑ । व्र॒त॒प॒त॒ इ॒ति॑ व्र॒त – प॒ते॑ । व्र॒त॒म् ।
अ॒चा॒रि॒ष॒म् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । व्र॒त॒म् । ए॒व । 30 (50)

1.7.6.7

वि॒ सृ॒ज॒ते॒ शा॒न्त्या॑ अ॒प्र॒दा॒हा॒य॒ प॒रा॒ङ् वा॒व॒ य॒ज्ञ॒ ए॒ति॑ न॒ नि॒ वर्त॑ते
पु॒न॒र्यो॑ वै य॒ज्ञ॒स्य॑ पु॒न॒रा॒ल॒भं॑ वि॒द्वान् य॒ज॒ते॒ त॒म॒भि॒ नि॒व॒र्त॑ते य॒ज्ञो
ब॒भू॒व॒ स॒ आ॒ ब॒भू॒वे॒त्या॒है॒ष॒ वै य॒ज्ञ॒स्य॑ पु॒न॒रा॒ल॒भ॒स्ते॒नै॒वैनं॑ पु॒न॒रा

ल॒भ॒ते॒ ऽन॒वरु॒द्धा॒ वा॒ ए॒तस्य॑ वि॒राड्य॑ आ॒हि॒ता॒ग्निः॑ स॒न्न॒स॒भः॑
प॒श॒वः॑ ख॒लु॒ वै () ब्रा॒ह्म॒णस्य॑ स॒भेष्ट्वा॑ प्रा॒डु॒त्क्र॒म्य॑ ब्रू॒या॒द्गो॒मा॒
अ॒ग्ने॒ऽवि॒मा॒ अ॒श्वी॑ य॒ज्ञ इ॒त्य॒व स॒भा॒ रु॒न्धे॑ प्र स॒हस्रं॑
प॒शूना॑प्नो॒त्यास्य॑ प्र॒जायां॑ वा॒जी जा॒यते॑ ॥ 31

1.7.6.7 (Padam)

वी॒ति॒ । सृ॒ज॒ते॒ । शान्त्यै॑ । अ॒प्र॒दा॒हा॒येत्य॑प्र – दा॒हा॒य॒ । प॒राड् । वा॒व ।
य॒ज्ञः । ए॒ति॒ । न । नी॒ति॒ । वर्त॑ते । पुनः॑ । यः । वै । य॒ज्ञस्य॑ ।
पुन॑राल॒ंभ॒मि॒ति॒ पुनः॑ – आ॒ल॒ंभ॒म् । वि॒द्वान् । य॒ज॒ते॒ । तम् ।
अ॒भि॒ । नी॒ति॒ । वर्त॑ते । य॒ज्ञः । ब॒भू॒व॒ । सः । ए॒ति॒ । ब॒भू॒व॒ । इति॑ ।
आ॒ह॒ । ए॒षः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । पुन॑राल॒ंभ॒ इति॑ पुनः-आ॒ल॒ंभः॑ । तेन॑ ।
ए॒व । ए॒नम् । पुनः॑ । ए॒ति॒ । ल॒भ॒ते॒ । अ॒न॒वरु॒द्धेत्य॑न॒व – रु॒द्धा॒ । वै ।
ए॒तस्य॑ । वि॒राडि॑ति वि – राट् । यः । आ॒हि॒ता॒ग्निरि॒त्या॒हि॒त-अ॒ग्निः॑ ।
स॒न् । अ॒स॒भः॑ । प॒श॒वः॑ । ख॒लु॒ । वै () । ब्रा॒ह्म॒णस्य॑ । स॒भा ।
इ॒ष्ट्वा॒ । प्राड् । उ॒त्क्र॒म्येत्यु॑त् – क्र॒म्य॑ । ब्रू॒यात् । गो॒मा॒नि॒ति॒
गो – मा॒न् । अ॒ग्ने॒ । अ॒वि॒मा॒नि॒त्य॒वि – मा॒न् । अ॒श्वी॑ । य॒ज्ञः ।

इति॑ । अवेति॑ । स॒भाम् । रु॒न्धे । प्रेति॑ । स॒हस्र॑म् । प॒शून् ।

आ॒प्नोति॑ । एति॑ । अ॒स्य । प्र॒जाया॑मिति॑ प्र – जा॒या॑म् । वा॒जी ।

जा॒यते॑ ॥ 31 (74)

(यः-स-मा॒सिषं॑-गृ॒हप॑त-इत्या॒हा-ऽमु॒ष्मै ज्योति॑ष्मतीमिति॑ ब्रूयाद्-
यस्य॑ पु॒त्रो-व्र॒तमे॒व-ख॒लु-वै-च॑तुर्वि॒ंशति॑श्च) (A6)

1.7.7.1

दे॒व स॒वितः॑ प्र सु॒व य॒ज्ञं प्र सु॒व य॒ज्ञप॑तिं भ॒गाय॑ दि॒व्यो ग॒न्धर्वः॑ ।

के॒तपूः॑ के॒तं नः॑ पु॒नातु॑ वा॒चस्प॑ति॒ र्वाच॑म॒द्य स्व॑दाति नः ॥

इन्द्र॑स्य वज्रो॒ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑स्त्वया॒ऽयं वृ॒त्रं व॑द्ध्यात् ॥

वा॒जस्य॑ नु प्र॒सवे॑ मा॒तरं म॒हीम॑दि॒तिं ना॒म व॑च॒सा क॑रामहे ।

यस्या॑मिदं वि॒श्वं भु॑वनमा॒विवेश॑ तस्यां॑ नो दे॒वः स॒विता॑

ध॒र्म सा॑विषत् ॥

अ॒फ॒स्व – [] 32

1.7.7.1 (Padam)

दे॒व । स॒वि॒तः । प्रे॒ति । सु॒व । य॒ज्ञम् । प्रे॒ति । सु॒व । य॒ज्ञप॒तिमि॒ति ।
य॒ज्ञ – प॒तिम् । भ॒गाय । दि॒व्यः । ग॒न्धर्वः ॥ के॒तपू॒रिति॑ के॒त – पूः ।
के॒तम् ॥ नः । पु॒ना॒तु । वा॒चः । प॒तिः । वा॒चम् । अ॒द्य । स्व॒दा॒ति ।
नः ॥ इ॒न्द्रस्य॑ । व॒ज्रः । अ॒सि । वा॒र्त्रघ्न॑ इति॒ वा॒र्त्र – घ्नः । त्वया॑ ।
अ॒यम् । वृ॒त्रम् । व॒द्ध्य॒त् ॥ वा॒जस्य॑ । नु । प्र॒स॒व इति॑ प्र – स॒वे ।
मा॒तरम् ॥ म॒हीम् । अ॒दि॒तिम् । ना॒म । व॒च॒सा । क॒राम॒हे ॥ यस्या॑म् ।
इ॒दम् । वि॒श्वम् । भु॒वनम् । आ॒वि॒वेशे॒त्या – वि॒वेश॑ । तस्या॑म् । नः ।
दे॒वः । स॒वि॒ता । ध॒र्म । सा॒वि॒षत् ॥ अ॒प्सि॒स्वत्य॑प् – सु । 32 (50)

1.7.7.2

न्त॒रमृ॑तम॒प्सु भै॑ष॒जम॒पामु॑त प्र॒शस्ति॑ष्व॒श्वा भ॑वथ वा॒जिनः॑ ॥
वा॒युर्वा॑ त्वा म॒नु॒र्वा त्वा ग॒न्ध॒र्वाः स॒प्तविं॑शतिः ।
ते अ॒ग्रे अ॒श्वमा॑युञ्जन्ते अ॒स्मिञ्ज॒वमा॑दधुः ॥
अ॒पां न॑पा॒दाशु॑ हे॒मन् । य ऊ॒र्मिः क॒कु॒द्धान् प्र॑तू॒र्ति वा॒जसा॑तम॒स्तेना॑यं
वा॒जं से॑त् ॥

विष्णोः॑ क्रमोऽसि॑ विष्णोः॑ क्रान्तमसि॑ विष्णो॑ वि॒क्रान्तमस्य॑ङ्कौ न्यङ्का॑
 () व॒भितो॑ रथं॑ यौ ध्वान्तं॑ वा॒ताग्रमनु॑ संचरन्तौ दूरेहेति॑-
 रिन्द्रि॒यावा॑न् पत॒त्री ते नोऽग्नयः॑ पप्रयः॑ पारयन्तु ॥ 33

1.7.7.2 (Padam)

अ॒न्तः । अ॒मृतम् । अ॒प्सि॒स्वत्यप् - सु । भेष॒जम् । अ॒पाम् । उ॒त ।
 प्र॒शस्ति॑ष्विति॒ प्र - श॒स्तिषु॑ । अ॒श्वाः । भ॒वथ॑ । वा॒जिनः॑ ॥ वा॒युः ।
 वा । त्वा । म॒नुः । वा । त्वा । ग॒न्धर्वाः । स॒प्तवि॑ंशतिरिति॑
 स॒प्त - वि॑ंशतिः ॥ ते । अ॒ग्रे । अ॒श्वम् । आ॒युज्ज॑न् । ते ।
 अ॒स्मिन् । ज॒वम् । ए॒ति । अ॒दधुः॑ ॥ अ॒पाम् । न॒पात् ।
 आ॒शुहे॒मन्नि॒त्याशु॑ - हे॒मन् । यः । ऊ॒र्मिः । क॒कुद्भानि॑ति
 क॒कुत् - मा॒न् । प्र॒तू॒र्तिरिति॑ प्र - तू॒र्तिः । वा॒ज॒सा॒तम॑ इति॑
 वा॒ज - सा॒तमः॑ । ते॒न । अ॒यम् । वा॒जम् । से॒त् ॥ वि॒ष्णोः॑ । क्र॒मः ।
 अ॒सि । वि॒ष्णोः॑ । क्रान्त॑म् । अ॒सि । वि॒ष्णोः॑ ।
 वि॒क्रान्त॑मिति॒ वि - क्रान्त॑म् । अ॒सि । अ॒ङ्कौ ।
 न्यङ्का॑विति॒ नि - अ॒ङ्कौ () । अ॒भितः॑ । रथ॑म् । यौ । ध्वान्त॑म् ।

वा॒ताग्र॑मि॒ति वा॒त – अ॒ग्रम् । अ॒न्वि॒ति । सं॒चर॑न्ता॒वि॒ति सं – च॑रन्तौ ।
दू॒रेहे॑तिरि॒ति दू॒रे – हे॒तिः । इ॒न्द्रि॒यावा॒निती॑न्द्रि॒य – वा॒न् । प॒त॒त्री ।
ते । नः । अ॒ग्नयः॑ । प॒प्रयः॑ । पा॒रय॑न्तु ॥ 33 (65)

(अ॒प्सु-न्य॒ङ्गौ-पञ्च॑दश च) (A7)

1.7.8.1

दे॒वस्या॒ह॒ स॒वि॒तुः प्र॒सवे॑ बृ॒हस्प॑ति॒ना वा॒ज॒जि॒ता वा॒जं जे॑षं
दे॒वस्या॒ह॒ स॒वि॒तुः प्र॒सवे॑ बृ॒हस्प॑ति॒ना वा॒ज॒जि॒ता वर्॒षि॒ष्ठं ना॒क्रु॒
रु॒हेय॑मिन्द्रा॒य वा॒चं व॑दतेन्द्रं वा॒जं जा॒पय॑तेन्द्रो वा॒जम॑जयित् ॥
अ॒श्वा॒जनि॑ वा॒जिनि॑ वा॒जेषु॑ वा॒जिनी॑वत्यश्वा॒न् थ्स॑मथ्सु वा॒जय॑ ॥
अ॒र्वा॒सि स॒प्तिर॑सि वा॒ज्यसि॑ वा॒जिनो॑ वा॒जं धा॑वत म॒रुतां॑ प्र॒सवे॑
ज॒यत॑ वि॒यो॒ज॒ना मि॒मीद्ध्व॑म॒ध्वनः॑ स्क्व॒भ्नी॒त – [] 34

1.7.8.1 (Padam)

दे॒वस्य॑ । अ॒हम् । स॒वि॒तुः । प्र॒सव॑ इति प्र – स॒वे । बृ॒हस्प॑ति॒ना ।
वा॒ज॒जि॒तेति॑ वा॒ज – जि॒ता ॥ वा॒जम् । जे॒षम् । दे॒वस्य॑ । अ॒हम् ।
स॒वि॒तुः । प्र॒सव॑ इति प्र – स॒वे । बृ॒हस्प॑ति॒ना ।

वा॒ज॒जि॒तेति॑ वा॒ज – जि॒ता॑ । वर्॒षि॒ष्ठम् । ना॒कम् । रु॒हे॒यम् । इन्द्रा॑य ।
वा॒चम् । व॒दत॑ । इन्द्र॑म् । वा॒जम् । जा॒पय॑त । इन्द्रः॑ । वा॒जम् ।
अ॒जयि॑त् ॥ अ॒श्वा॒जनी॑त्यश्च॑ – अ॒जनि॑ । वा॒जिनि॑ । वा॒जे॒षु ।
वा॒जिनी॑वतीति॑ वा॒जिनी॑ – व॒ति । अ॒श्वा॒न् । स॒मथि॑स्वति॑ स॒मत्-सु॑ ।
वा॒जय॑ ॥ अ॒र्वा॑ । अ॒सि॑ । स॒प्तिः॑ । अ॒सि॑ । वा॒जी । अ॒सि॑ ।
वा॒जिनः॑ । वा॒जम् । धा॒वत॑ । म॒रुता॑म् । प्र॒सव॑ इति॑ प्र – स॒वे ।
ज॒यत॑ । वी॒ति॑ । यो॒जना॑ । मि॒मी॒द्ध्वम् । अ॒द्ध्वनः॑ ।

स्क॒भ्नीत॑ । 34 (50)

1.7.8.2

का॒ष्ठां ग॒च्छत॑ वा॒जे॒वाजे॑ऽवत॑ वा॒जिनो॑ नो॒ धने॑षु वि॒प्रा अ॒मृता॑ ऋ॒तज्ञाः॑ ॥
अ॒स्य म॒द्ध्वः॑ पि॒बत॑ मा॒दय॑द्ध्वं तृ॒प्ता या॑त प॒थिभि॑र्दे॒वयानैः॑ ॥
ते नो॑ अ॒र्वन्तो॑ ह॒वन॒श्रुतो॑ ह॒वं वि॒श्वे शृ॑ण्वन्तु वा॒जिनः॑ ॥
मि॒तद्र॑वः स॒हस्र॑सा मे॒धसा॑ता स॒निष्य॑वः ।
म॒हो ये रत्न॑स्मि॒थेषु॑ ज॒भिरे॑ श॒त्रो भ॑वन्तु वा॒जिनो॑ ह॒वेषु॑ ॥

दे॒वता॑ता॒ मि॒तद्र॑वः स्व॒र्काः ।

जं॒भय॑न्तोऽहिंँ वृ॒कꣳ रक्षाꣳसि॑ स॒नैम्य॑स्मद्यु॒यव॑ – [] 35

1.7.8.2 (Padam)

का॒ष्ठाम् । ग॒च्छ॒त । वा॒जेवा॒ज इति॑ वा॒जे-वा॒जे । अ॒वत॑ । वा॒जिनः॑ ।

नः । ध॒नेषु॑ । वि॒प्राः । अ॒मृताः । ऋ॒तज्ञा॑ इत्यृ॒त – ज्ञाः ॥ अ॒स्य ।

म॒दध्वः॑ । पि॒ब॒त । मा॒दय॑दध्वम् । तृ॒प्ताः । या॒त ।

प॒थिभि॑रिति॒ प॒थि – भिः । दे॒वयानै॑रिति॒ दे॒व – यानैः॑ ॥ ते । नः ।

अ॒र्वन्तः॑ । ह॒वनश्रु॑त इति॒ ह॒वन – श्रु॑तः । ह॒वम् । वि॒श्वे । शृ॒ण्वन्तु॑ ।

वा॒जिनः॑ ॥ मि॒तद्र॑व इति॒ मि॒त – द्र॑वः । स॒हस्र॑सा इति॒ स॒हस्र-साः॑ ।

मे॒धसा॑तेति॒ मे॒ध-सा॑ता । स॒निष्य॑वः ॥ म॒हः । ये । रत्न॑म् ।

स॒मिथे॑ष्विति॒ सं – इ॒थेषु॑ । ज॒भ्रिरे॑ । श॒म् । नः । भ॒वन्तु॑ । वा॒जिनः॑ ।

ह॒वेषु॑ ॥ दे॒वता॑तेति॒ दे॒व – ता॑ता । मि॒तद्र॑व इति॒ मि॒त – द्र॑वः ।

स्व॒र्का इति॑ सू – अ॒र्काः ॥ जं॒भय॑न्तः । अ॒हिम् । वृ॒कम् ।

रक्षाꣳसि॑ । स॒नैमि॑ । अ॒स्मत् । यु॒यव॑न् । 35 (50)

1.7.8.3

अमी॑वाः ॥

ए॒ष स्य॑ वा॒जी क्षि॑प॒णिं तु॑र॒ण्यति॑ ग्री॒वायां॑ ब॒द्धो अ॑पि॒कक्ष॑ आ॒सनि॑ ।

क्र॒तुं द॑धि॒क्रा अनु॑ सं॒तवी॑त्वत् प॒थाम॑ङ्का॒ऽस्य॑न्वा॒पनी॑फणत् ॥

उ॒त स्मा॑स्य॒ द्र॒वत॑स्तु॒र॒ण्यतः॑ पर्णं॑ न वे॒रनु॑ वा॒ति प्र॑ग॒र्द्धि॒नः ।

श्ये॒नस्ये॑व ध्र॒जतो॑ अ॒ङ्कसं॑ परि॒ दधि॑क्राव्.णः॑ स॒होर्जा॑ तरि॒त्रतः॑ ॥

आ मा॑ वा॒जस्य॑ प्र॒सवो॑ जग॒म्यादा॑ द्यावा॒पृथि॒वी वि॒श्वशं॑भू ।

आ मा॑ ग॒न्तां पि॒तरा॑ – [] 36

1.7.8.3 (Padam)

अमी॑वाः ॥ ए॒षः । स्यः॑ । वा॒जी । क्षि॑प॒णिम् । तु॑र॒ण्यति॑ । ग्री॒वायां॑ ।

ब॒द्धः । अ॒पि॒कक्ष॑ इत्य॒पि – क॒क्षे । आ॒सनि॑ ॥ क्र॒तुम् । द॑धि॒क्रा इति॑

दधि॑ – क्राः । अ॒न्विति॑ । स॒न्तवी॑त्व॒दिति॑ सं – तवी॑त्वत् । प॒थाम् ।

अ॒ङ्का॒ऽसि॑ । अ॒न्विति॑ । आ॒पनी॑फ॒णदि॒त्या – प॒नीफ॑णत् ॥ उ॒त । स्म ।

अ॒स्य । द्र॒वतः॑ । तु॒र॒ण्यतः॑ । पर्ण॑म् । न । वेः । अ॒न्विति॑ । वा॒ति ।

प्र॒ग॒र्द्धि॒न इति॑ प्र – ग॒र्द्धि॒नः ॥ श्ये॒नस्य॑ । इ॒व । ध्र॒जतः॑ । अ॒ङ्कस॑म् ।

परी॑ति । द॒धि॒क्राव्॑ण्ण इति॑ दधि॑-क्राव्॑ण्णः । स॒ह । ऊ॒र्जा । तरि॑त्रतः ॥
एति॑ । मा । वाज॑स्य । प्र॒सव॑ इति॑ प्र – सवः॑ । जग॑म्यात् । एति॑ ।
द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑ – पृथि॒वी । विश्व॑शंभू इति॑ विश्व॑ – शंभू ॥
एति॑ । मा । गन्ता॑म् । पि॒तरा॑ ॥ 36 (50)

1.7.8.4

मा॒तरा॑ चाऽऽ मा॒ सोमो॑ अमृ॒तत्वाय॑ गम्यात् ॥
वाजि॑नो वाजजि॒तो वाज॑ꣳ स॒रिष्य॑न्तो वाजं॑ जे॒ष्यन्तो॑ बृह॒स्पते॑
भा॒गम॑व जिघ्र॒त वाजि॑नो वाजजि॒तो वाज॑ꣳ स॒सृवा॑ꣳसो वाजं॑
जिगि॑वाꣳसो बृह॒स्पते॑भा॒गे नि मृ॑द्वमि॒यं वः॑ सा स॒त्या सं॒धाभू॑द्यामिन्द्रे॑ण
स॒मध॑द्ध्वमजीजि॒पत॑ वनस्प॒तय॑ इन्द्रं॑ वाजं॑ विमु॒च्यद्ध्वं॑ ॥ 37

1.7.8.4 (Padam)

मा॒तरा॑ । च । एति॑ । मा । सोमः॑ । अ॒मृ॒त॒त्वाये॑त्यमृ॒त – त्वाय॑ ।
गम्यात् ॥ वाजि॑नः । वाज॒जित॑ इति॑ वाज – जि॒तः । वाज॑म् ।
स॒रिष्य॑न्तः । वाज॑म् । जे॒ष्यन्तः॑ । बृह॒स्पते॑ः । भा॒गम् । अवे॑ति ।
जिघ्र॒त । वाजि॑नः । वाज॒जित॑ इति॑ वाज – जि॒तः । वाज॑म् ।

स॒सृ॒वा॒ऽसः॑ । वा॒जम् । जि॒गि॒वा॒ऽसः॑ । बृ॒ह॒स्प॒तैः॑ । भा॒गे । नी॒ति ।
 मृ॒द्वा॒म् । इ॒यम् । वः । सा । स॒त्या । सं॒धेति॑ सं – धा । अ॒भू॒त् ।
 या॒म् । इ॒न्द्रे॒ण । स॒म॒ध॒ध्व॒मिति॑ सं – अ॒ध॒ध्व॒म् । अ॒जी॒जि॒पत॑ ।
 व॒न॒स्प॒तयः॑ । इ॒न्द्रम् । वा॒जम् । वी॒ति । मु॒च्य॒ध्व॒म् ॥ 37 (42)

(स्क॒भीत॒-यु॒यव॒न्-पि॒तरा॒-द्वि॒च॒त्वा॒रि॒ऽश॒च्च) (A8)

1.7.9.1

क्ष॒त्र॒स्यो॒ल्ब॒मसि॑ क्ष॒त्र॒स्य॒ यो॒नि॒र॒सि॒ जा॒य॒ ए॒हि॒ सु॒वो॒ रो॒हा॒व॒ रो॒हा॒व॒
 हि॒ सु॒व॒र॒हं॒ ना॒वु॒भयोः॑ सु॒वो॒ रो॒क्ष्या॑मि॒ वा॒ज॒श्च॒ प्र॒स॒व॒श्चा॒पि॒ज॒श्च॒ क्र॒तु॒श्च॒
 सु॒व॒श्च॒ मू॒र्धा॒ च॒ व्य॒श्नि॒य॒श्चा॒ऽऽन्त्या॑य॒न॒श्चा॒न्त्य॑श्च॒ भौ॒व॒न॒श्च॒
 भु॒व॒न॒श्चा॒धि॒प॒ति॒श्च॒ ।

आ॒यु॒र्य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒तां॒ प्रा॒णो॒ य॒ज्ञे॒न॒ क॒ल्प॒ता॒म॒पा॒नो – [] 38

1.7.9.1 (Padam)

क्ष॒त्र॒स्य॑ । उ॒ल्ब॒म् । अ॒सि॒ । क्ष॒त्र॒स्य॑ । यो॒निः॑ । अ॒सि॒ । जा॒यै॑ । ए॒ति॑ ।
 इ॒हि॒ । सु॒वः॑ । रो॒हा॒व॒ । रो॒हा॒व॒ । हि॒ । सु॒वः॑ । अ॒हम् । नौ॑ । उ॒भयोः॑ ।
 सु॒वः॑ । रो॒क्ष्या॑मि॒ । वा॒जः॑ । च॒ । प्र॒स॒व॒ इति॑ प्र – स॒वः॑ । च॒ ।

अ॒पि॒ज इ॒त्य॒पि॒- जः । च । क्र॒तुः । च । सु॒वः । च । मू॒र्धा । च ।
व्य॒श्नि॒य इति॑ वि - अ॒श्नि॒यः । च । आ॒न्त्या॒यनः । च । अ॒न्त्यः ।
च । भौ॒वनः । च । भु॒वनः । च । अधि॑पतिरित्यधि॑ - पतिः । च ॥
आ॒युः । य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । य॒ज्ञेन॑ ।
क॒ल्प॒ताम् । अ॒पा॒न इत्य॑प - अ॒नः । 38 (50)

1.7.9.2

य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां व्या॒नो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां चक्षु॑र्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां ७
श्रो॒त्रं य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां म॒नो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां वा॒ग्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒ता-मा॒त्मा
य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां य॒ज्ञो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्प॒तां सु॒व॒र्दे॒वा अ॒ग॒न्मा॒मृता॑ अ॒भूम॑
प्र॒जाप॑तेः प्र॒जा अ॒भूम॑स॒म॒हं प्र॒जया॑ सं म॒या प्र॒जा स॒म॒हं ॥
रा॒य॒स्पोषे॑ण सं म॒या रा॒य॒स्पोषो॑ ऽन्ना॒य त्वा॑ ऽन्ना॒द्याय॑ त्वा॒ वाजा॑य ()
त्वा॒ वाज॑जि॒त्यायै॑ त्वा॒ ऽमृत॑म॒सि पु॒ष्टि॒रसि॑ प्र॒जन॑नम॒सि ॥ 39

1.7.9.2 (Padam)

य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । व्या॒न इति॑ वि - अ॒नः । य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् ।
चक्षुः । य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । श्रो॒त्रम् । य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । म॒नः ।

य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । वाक् । य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । आ॒त्मा । य॒ज्ञेन॑ ।
 क॒ल्प॒ताम् । य॒ज्ञः । य॒ज्ञेन॑ । क॒ल्प॒ताम् । सु॒वः । दे॒वान् । अ॒गन्म॑ ।
 अ॒मृता॑ ॥ अ॒भूम॑ । प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा-प॑तेः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।
 अ॒भूम॑ । स॒मिति॑ । अ॒हम् । प्र॒जये॑ति प्र – जया॑ ॥ स॒मिति॑ । मया॑ ॥
 प्र॒जेति॑ प्र-जा । स॒मिति॑ । अ॒हम् । रा॒यः । पो॒षेण॑ । स॒मिति॑ । मया॑ ॥
 रा॒यः । पो॒षः । अ॒न्नाय॑ । त्वा । अ॒न्नाद्या॑येत्यन्न – अद्याय॑ ।
 त्वा । वा॒जाय॑ () । त्वा । वा॒जजि॑त्याया इति वाज – जि॒त्यायै॑ ॥
 त्वा । अ॒मृत॑म् । अ॒सि । पु॒ष्टिः । अ॒सि ।
 प्र॒जन॑नमिति प्र – जन॑नम् । अ॒सि ॥ 39 (59)

(अ॒पा॒नो-वा॒जाय॑-न॒व च) (A9)

1.7.10.1

वा॒जस्ये॑मं प्र॒सवः॑ सु॒षुवे॑ अ॒ग्रे सोम॑ꣳ रा॒जा॒नमो॑षधीष्वप्सु ।
 ता अ॒स्मभ्यं॑ म॒धुम॑तीर्भवन्तु व॒यꣳ रा॒ष्ट्रे जा॑ग्रियाम पु॒रोहि॑ताः ॥
 वा॒जस्ये॑दं प्र॒सव॑ आ ब॒भूवे॑मा च वि॒श्वा भु॑वनानि स॒र्वतः॑ ।
 स वि॒राजं॑ प॒र्येति॑ प्र॒जा॒नन् प्र॒जां पु॒ष्टिं व॑र्द्धयमानो अ॒स्मे ॥

वाज॑स्ये॒मां प्र॑स॒वः शि॑श्रिये॒ दिव॑मि॒मा च॒ विश्वा॒ भुव॑नानि स॒म्राट् ।

अदि॑त्सन्तं दापयतु प्र॒जानन् र॒यिं – [] 40

1.7.10.1 (Padam)

वाज॑स्य । इ॒मम् । प्र॑स॒व इति॑ प्र – स॒वः । सु॒षुवे॒ । अ॒ग्रे॑ । सोम॑म् ।

राजा॑नम् । ओष॑धीषु । अ॒प्स्वि॒त्यप् – सु ॥ ताः ।

अ॒स्मभ्य॑मि॒त्यस्म – भ्य॑म् । मधु॑मती॒रिति॑ मधु – म॒तीः । भ॒वन्तु॑ ।

व॒यम् । रा॒ष्ट्रे । जा॒ग्रिया॑म । पु॒रोहि॑ता इति॑ पु॒रः – हि॒ताः ॥ वाज॑स्य ।

इ॒दम् । प्र॑स॒व इति॑ प्र – स॒वः । ए॒ति । ब॒भूव॑ । इ॒मा । च॒ । विश्वा॑ ।

भुव॑नानि । स॒र्वतः॑ ॥ सः । वि॒राज॑मि॒ति वि – राज॑म् । प॒रीति॑ ।

ए॒ति । प्र॒जा॒न॒न्निति॑ प्र – जा॒नन् । प्र॒जा॒मि॒ति प्र – जा॑म् । पु॒ष्टिम् ।

व॒र्धय॑मानः । अ॒स्मे इति॑ ॥ वाज॑स्य । इ॒माम् ।

प्र॑स॒व इति॑ प्र – स॒वः । शि॑श्रिये॒ दिव॑म् । इ॒मा । च॒ । विश्वा॑ ।

भुव॑नानि । स॒म्राडि॑ति सं – राट् ॥ अदि॑त्सन्तम् । दा॒पय॑तु ।

प्र॒जा॒न॒न्निति॑ प्र – जा॒नन् । र॒यिम् । 40 (50)

1.7.10.2

च॑ नः॒ सर्व॑वीरां॒ नि य॑च्छतु ॥
अग्ने॑ अ॒च्छा व॑देह॒ नः प्र॑ति नः सु॒मना॑ भव ।
प्र॒णो य॑च्छ भुव॒स्पते॑ धन॒दा अ॒सि न॒स्त्वं ॥
प्र॒णो य॑च्छत्व॒र्यमा॑ प्र॒भगः॑ प्र॒बृह॒स्पतिः॑ ।
प्र दे॒वाः प्रो॑त सू॒नृता॑ प्रवाग्दे॒वी द॑दातु नः ॥
अ॒र्यम॑णम् बृह॒स्पति॑मिन्द्रं॒ दाना॑य चोदय ।
वाचं॑ वि॒ष्णुं सर॑स्वतीं॒ सवि॑तारं – [] 41

1.7.10.2 (Padam)

च । नः । सर्व॑वीरा॒मिति॑ सर्व – वी॒राम् । नीति॑ । य॒च्छतु॑ ॥ अग्ने॑ ।
अ॒च्छ । व॒द । इ॒ह । नः । प्र॒तीति॑ । नः । सु॒मना॑ इति॑ सु – मनाः॑ ।
भव॑ ॥ प्रेति॑ । नः । य॒च्छ । भुवः॑ । प॒ते । धन॒दा इति॑ धन – दाः ।
अ॒सि । नः । त्वम् ॥ प्रेति॑ । नः । य॒च्छतु॑ । अ॒र्यमा॑ । प्रेति॑ । भगः॑ ।
प्रेति॑ । बृह॒स्पतिः॑ ॥ प्रेति॑ । दे॒वाः । प्रेति॑ । उ॒त । सू॒नृता॑ । प्रेति॑ ।
वाक् । दे॒वी । द॒दातु॑ । नः ॥ अ॒र्यम॑णम् । बृह॒स्पति॑म् । इन्द्र॑म् ।

दानाय । चोदय ॥ वाचम् । विष्णुम् । सरस्वतीम् ।

सवितारम् । 41 (50)

1.7.10.3

च वाजिनं ॥

सोमं राजानं वरुणमग्नि-मन्वारभामहे ।

आदित्यान् विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिं ॥

देवस्यत्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनौ बहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां सरस्वत्यै
वाचो यन्तु यन्त्रेणाग्नेस्त्वा साम्राज्येनाभिषिञ्चामीन्द्रस्य बृहस्पतेस्त्वा
साम्राज्येनाभिषिञ्चामि ॥ 42

1.7.10.3 (Padam)

च । वाजिनम् ॥ सोमम् । राजानम् । वरुणम् । अग्निम् ।

अन्वारभामह इत्यनु – आरभामहे ॥ आदित्यान् । विष्णुम् । सूर्यम् ।

ब्रह्माणम् । च । बृहस्पतिम् ॥ देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रसव

इति प्र – सवे । अश्विनौः । बाहुभ्यामिति बाहु – भ्याम् । पूष्णः ।

हस्ताभ्याम् । सरस्वत्यै । वाचः । यन्तुः । यन्त्रेण । अग्नेः । त्वा ।

साम्राज्ये॑नेति सां – राज्ये॑न । अभी॑ति । सिञ्चा॑मि । इन्द्र॑स्य ।

बृह॑स्पतेः । त्वा । साम्राज्ये॑नेति सां – राज्ये॑न । अभी॑ति ।

सिञ्चा॑मि ॥ 42 (36)

(रयि॑-सवि॑तार॑-षट्त्रि॑ंशच्च) (A10)

1.7.11.1

अग्नि॑रेकाक्षरेण वाच॑मुदजयद॒श्विनौ॑ द॒व्यक्ष॑रेण प्राणा॑पानावुदजयतां
विष्णु॑स्त्र्यक्षरेण त्रीन् लो॒कानु॑-दजयथ् सोमश्चतुरक्षरेण चतु॑ष्पदः
पशू॑नुदजयत् पू॒षा पञ्चाक्ष॑रेण प॒ङ्क्तिमु॑दजयद् धा॒ता षड॑क्षरेण
षड्-ऋतू॑नुदजयन् मरु॑तः सप्ताक्ष॑रेण सप्त॑पदा॒ं शक्व॑रीमुदजयन्
बृह॑स्पतिरष्टाक्ष॑रेण गाय॑त्री मुदजयन् मि॒त्रो न॒वाक्ष॑रेण त्रि॒वृत्
स्तोम॑मुदजयद् – [] 43

1.7.11.1 (Padam)

अग्निः । एकाक्ष॑रेणेत्येक॑ – अक्ष॑रेण । वाच॑म् । उदि॑ति ।

अज॑यत् । अश्वि॑नौ । द॒व्यक्ष॑रेणेति द्वि – अक्ष॑रेण ।

प्राणा॑पानाविति प्राण- अपा॑नौ । उदि॑ति । अज॑यताम् । विष्णुः ।

त्र्यक्षरेणेति त्रि – अक्षरेण । त्रीन् । लोकान् । उदिति । अजयत् ।
 सोमः । चतुरक्षरेणेति चतुः – अक्षरेण । चतुष्पद इति
 चतुः – पदः । पशून् । उदिति । अजयत् । पूषा । पञ्चाक्षरेणेति
 पञ्च – अक्षरेण । पङ्क्तिम् । उदिति । अजयत् । धाता ।
 षडक्षरेणेति षट् – अक्षरेण । षट् । ऋतून् । उदिति । अजयत् ।
 मरुतः । सप्ताक्षरेणेति सप्त – अक्षरेण । सप्तपदामिति
 सप्त – पदाम् । शक्वरीम् । उदिति । अजयन् । बृहस्पतिः ।
 अष्टाक्षरेणेत्यष्टा – अक्षरेण । गायत्रीम् । उदिति । अजयत् । मित्रः ।
 नवाक्षरेणेति नव – अक्षरेण । त्रिवृतमिति त्रि – वृतम् । स्तोमम् ।
 उदिति । अजयत् । 43 (50)

1.7.11.2

वरुणो दशाक्षरेण विराज-मुदजयदिन्द्र एकादशाक्षरेण
 त्रिष्टुभ-मुदजयद् विश्वे देवा द्वादशाक्षरेण जगतीमुदजयन्
 वसवस्त्रयो दशाक्षरेण त्रयोदश७ स्तोममुदजयन् रुद्राश्चतुर्दशाक्षरेण
 चतुर्दश७ स्तोममुदजयन्नादित्याः पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदश७

स्तो॒ममु॒द॒ज॒य॒न्न॒दि॒तिः॑ षोड॑शाक्षरेण षोड॑श॒ ७ स्तो॒ममु॒द॒ज॒य॒त्
प्र॒जा॒प॒तिः॑ स॒प्त॒द॒शाक्ष॑रेण स॒प्त॒द॒श॒ ७ स्तो॒ममु॒द॒ज॒य॒त् ॥ 44

1.7.11.2 (Padam)

वरु॑णः । द॒शाक्ष॑रेणेति द॒श – अक्ष॑रेण । वि॒राज॑मिति वि – राज॑म् ।
उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒त् । इन्द्रः॑ । ए॒काद॑शाक्षरेणेत्ये॒काद॑श – अक्ष॑रेण ।
त्रि॒ष्टु॒भम् । उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒त् । विश्वे॑ । दे॒वाः ।
द्वा॒द॒शाक्ष॑रेणेति द्वा॒द॒श – अक्ष॑रेण । ज॒ग॒तीम् । उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒न् ।
व॒स॒वः । त्रयो॑दशाक्षरेणेति त्रयो॑दश – अक्ष॑रेण । त्रयो॑दशमिति
त्रयः॑ – द॒शम् । स्तो॒मम् । उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒न् । रु॒द्राः ।
च॒तु॒र्द॒शाक्ष॑रेणेति च॒तु॒र्द॒श – अक्ष॑रेण । च॒तु॒र्द॒शमि॑ति च॒तुः-द॒शम् ।
स्तो॒मम् । उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒न् । आ॒दि॒त्याः । पञ्च॑दशाक्षरेणेति
पञ्च॑दश – अक्ष॑रेण । पञ्च॑दशमिति पञ्च – द॒शम् । स्तो॒मम् ।
उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒न् । अ॒दि॒तिः । षोड॑शाक्षरेणेति षोड॑श – अक्ष॑रेण ।
षोड॑शम् । स्तो॒मम् । उ॒दि॒ति । अ॒ज॒य॒त् ।
प्र॒जा॒प॒तिरि॑ति प्र॒जा – प॒तिः । स॒प्त॒द॒शाक्ष॑रेणेति स॒प्त॒द॒श-अक्ष॑रेण ।

स॒प्त॒द॒श॒मि॒ति॑ स॒प्त – द॒श॒म् । स्तो॒म॒म् । उ॒दि॒ति॑ । अ॒ज॒य॒त् ॥ 44 (46)

(त्रि॒वृ॒त॒ञ् स्तो॒म॒मु॒द॒ज॒य॒त्-षट्च॒त्वा॒रि॒ञ्श॒च्च) (A11)

1.7.12.1

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसि॑ नृ॒ष॒दं॑ त्वा द्रु॒ष॒दं॑ भु॒व॒न॒स॒द॒मि॒न्द्रा॒य
जु॒ष्टं॑ गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य त्वो॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽस्य॑प्सु॒ष॒दं॑
त्वा घृ॒त॒स॒दं॑ व्यो॒म॒स॒द॒मि॒न्द्रा॒य जु॒ष्टं॑ गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते॒
यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य त्वो॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसि॑ पृ॒थि॒वि॒ष॒दं॑ त्वाऽन्त॒रि॒क्ष॒स॒दं॑
ना॒क॒स॒द॒मि॒न्द्रा॒य जु॒ष्टं॑ गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य त्वा ॥
ये ग्र॒हाः पञ्च॒ज॒नी॒ना येषां॑ ति॒स्रः॑ पर॒म॒जाः ।

दै॒व्यः॑ को॒शः॑ – [] 45

1.7.12.1 (Padam)

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त इत्यु॒प॒या॒म – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॒ । नृ॒ष॒द॒मि॒ति॑ नृ॒-स॒द॒म् ।
त्वा । द्रु॒ष॒द॒मि॒ति॑ द्रु॒-स॒द॒म् । भु॒व॒न॒स॒द॒मि॒ति॑ भु॒व॒न – स॒द॒म् ।
इ॒न्द्रा॒य । जु॒ष्ट॒म् । गृ॒ह्णामि॑ । ए॒षः । ते॒ । यो॒निः॑ । इ॒न्द्रा॒य । त्वा ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त इत्यु॒प॒या॒म – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॒ ।

अ॒प्सु॒षद॒मित्य॑प्सु – सद॑म् । त्वा । घृ॒त॒सद॒मिति॑ घृ॒त – सद॑म् ।
व्यो॒म॒सद॒मिति॑ व्यो॒म – सद॑म् । इन्द्रा॑य । जुष्ट॑म् । गृ॒ह्णामि॑ । ए॒षः ।
ते । योनिः॑ । इन्द्रा॑य । त्वा । उ॒प॒या॒म॒गृही॑त इत्यु॒प॒या॒म – गृही॑तः ।
अ॒सि । पृ॒थि॒वि॒षद॒मिति॑ पृ॒थि॒वि – सद॑म् । त्वा ।
अ॒न्त॒रि॒क्ष॒सद॒मित्य॑न्त॒रि॒क्ष – सद॑म् । ना॒क॒सद॒मिति॑ ना॒क – सद॑म् ।
इन्द्रा॑य । जुष्ट॑म् । गृ॒ह्णामि॑ । ए॒षः । ते । योनिः॑ । इन्द्रा॑य । त्वा ॥ ये ।
ग॒र्हाः । प॒ञ्च॒ज॒नीना॑ इति पञ्च – ज॒नीनाः॑ । येषा॑म् । ति॒स्रः ।
प॒र॒म॒जा इति॑ प॒र॒म – जाः ॥ दै॒व्यः॑ । को॒शः॑ । 45 (50)

1.7.12.2

समु॒ब्जितः॑ ।

तेषां॑ वि॒शि॒प्रि॒याणा॑-मि॒ष॒मूर्ज॑ꣳ स॒म॒ग्र॒भी॒मेष॑ ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वा ॥
अ॒पाꣳ र॒स॒मु॒द्वय॑सꣳ सू॒र्य॑र॒श्मिꣳ स॒मा॒भृ॒तं ।
अ॒पाꣳ र॒स॒स्य॑ यो र॒स॒स्तं॑ वो॒ गृ॒ह्णाम्यु॒त्त॒म॒मेष॑ ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वा ॥
अ॒या वि॒ष्टा ज॒न॒यन् क॑र्व॒राणि॑ स हि घृ॒णि॒रु॒रुर्व॑राय गा॒तुः ।
स प्र॒त्यु॒दै॒द्ध॒रुणो॑ म॒द्ध्वो॑ अ॒ग्रꣳ स्वा॒यां य॑त् त॒नुवां॑ () त॒नू॒मैर॑यत ।

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽ॒सि॒ प्र॒जा॒प॒त॒ये॒ त्वा॒ जु॒ष्टं॑ गृ॒ह्णाम्ये॒ष ते॒ यो॒निः॑

प्र॒जा॒प॒त॒ये॒ त्वा ॥ 46

1.7.12.2 (Padam)

स॒मु॒ज्जि॒त इति॑ सं – उ॒ज्जि॒तः ॥ ते॒षाम्॑ । वि॒शि॒प्रि॒या॒णामि॒ति॒
वि – शि॒प्रि॒या॒णाम् । इ॒षम् । ऊ॒र्जम् । स॒मि॒ति॒ । अ॒ग्र॒भीम् । ए॒षः ।
ते । यो॒निः । इ॒न्द्राय॑ । त्वा ॥ अ॒पाम् । र॒सम् ।
उ॒द्वय॑स॒मित्यु॒त् – व॒य॒सम् । सूर्य॑र॒श्मि॒मि॒ति॒ सूर्य॑ – र॒श्मिम् ।
स॒मा॒भृ॒तमि॒ति॒ सं – आ॒भृ॒तम् ॥ अ॒पाम् । र॒स॒स्य॑ । यः । र॒सः ।
तम् । वः । गृ॒ह्णामी॑ । उ॒त्त॒ममि॒त्यु॒त् – त॒मम् । ए॒षः । ते । यो॒निः ।
इ॒न्द्राय॑ । त्वा ॥ अ॒या । वि॒ष्टा इति॑ वि॒स्थाः । ज॒नय॑न् । क॒र्व॒राणि॑ ।
सः । हि । घृ॒णिः । उ॒रुः । व॒राय॑ । गा॒तुः ॥ सः । प्र॒ति॒ । उ॒दि॒ति॒ ।
ऐ॒त् । ध॒रु॒णः । म॒द॒ध्वः । अ॒ग्रम् । स्वा॒याम् । यत् । त॒नुवां॑ () ।
त॒नूम् । ऐ॒र॒य॒त ॥ उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त इत्यु॑प॒या॒म – गृ॒ही॒तः । अ॒सि॒ ।
प्र॒जा॒प॒त॒य इति॑ प्र॒जा – प॒त॒ये॒ । त्वा । जु॒ष्टम् । गृ॒ह्णामि॑ । ए॒षः । ते ।

यो॒निः । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा – प॒तये॑ । त्वा ॥ 46 (63)

(को॒श-स्त॑नुवां-त्रयो॒दश॑ च)(A12)

1.7.13.1

अ॒न्व॒ह मा॒सा अ॒न्वि॒द्व॒ना॒न्य॒न्वो॒ष॒धी॒र॒नु प॑र्व॒तासः॑ ।

अ॒न्वि॒न्द्रो॒ रो॒द॒सी वा॒व॒शा॒ने अ॒न्वा॒पो अ॒जि॒हत॑ जा॒य॒मा॒नं ॥

अ॒नु ते॑ दा॒यि म॒ह इ॒न्द्रि॒याय॑ स॒त्रा ते॑ वि॒श्व॒म॒नु वृ॒त्र ह॑त्ये॑ ।

अ॒नु क्ष॒त्र॒म॒नु स॒हो य॒ज॒त्रे॒न्द्र दे॒वे॒भि॒र॒नु ते॑ नृ॒ष॒ह्ये ॥

इ॒न्द्रा॒णी॒मा॒सु ना॒रि॒षु सु॒प॒त्नी म॒ह॒म॒श्र॒वं ।

न ह्य॒स्या अ॒प॒रं च॒न ज॒र॒सा – [] 47

1.7.13.1 (Padam)

अ॒न्वि॒ति । अ॒ह । मा॒साः । अ॒न्वि॒ति । इ॒त् । व॒ना॒नि । अ॒न्वि॒ति ।

ओ॒ष॒धीः । अ॒न्वि॒ति । प॑र्व॒तासः॑ ॥ अ॒न्वि॒ति । इ॒न्द्र॑म् । रो॒द॒सी इति॑ ।

वा॒व॒शा॒ने इति॑ । अ॒न्वि॒ति । आ॒पः । अ॒जि॒हत॑ । जा॒य॒मा॒नम् ॥

अ॒न्वि॒ति । ते॑ । दा॒यि । म॒हे । इ॒न्द्रि॒याय॑ । स॒त्रा । ते॑ । वि॒श्व॑म् । अ॒न्वि॒ति ।

वृ॒त्र॒ह॒त्य इति॑ वृ॒त्र – ह॑त्ये॑ ॥ अ॒न्वि॒ति । क्ष॒त्र॑म् । अ॒न्वि॒ति । स॒हः ।

य॒ज॒त्र । इ॒न्द्र । दे॒वेभिः॑ । अ॒न्वि॒ति । ते । नृ॒ष॒ह्य इति॑
नृ - स॒ह्य॑ ॥ इ॒न्द्रा॒णीम् । आ॒सु । ना॒रि॒षु । सु॒प॒त्नी॒मिति॑ सु॒-प॒त्नी॑म् ।
अ॒हम् । अ॒श्र॒वम् ॥ न । हि । अ॒स्याः । अ॒परम् ।

॥
च॒न । ज॒र॒सा । 47 (50)

1.7.13.2

म॒र॒ते प॒तिः ॥

ना॒ह॒मिन्द्रा॑णि रा॒रण॒ स॒ख्युर्वृ॑षाक॒पेर् ऋ॒ते ।
य॒स्ये॒द॒म॒प्य॑ ह॒विः प्रि॒यं दे॒वेषु॑ ग॒च्छ॒ति ॥
यो जा॒त ए॒व प्र॒थ॒मो म॒न॒स्वान् दे॒वो दे॒वान् क्र॒तुना॑ प॒र्य॒भूष॑त् ।
य॒स्य शु॒ष्मा॒द्रो॒दसी॑ अ॒भ्य॒सेतां॑ नृ॒म्ण॒स्य म॒हा स ज॒नास॑ इ॒न्द्रः ॥
आ ते॑ म॒ह इन्द्रो॑त्यु॒ग्र स॒म॒न्य॒वो य॒थ् स॒म॒र॒न्त से॒नाः ॥

प॒ता॒ति दि॒द्यु॒न्न॒र्य॑स्य बा॒हु॒वो॒र्मा ते - [] 48

1.7.13.2 (Padam)

म॒र॒ते । प॒तिः ॥ न । अ॒हम् । इ॒न्द्रा॒णि । रा॒रण॒ । स॒ख्युः ।
वृ॒षाक॒पे॒रिति॑ वृ॒षा - क॒पेः । ऋ॒ते ॥ य॒स्य । इ॒दम् । अ॒प्यम् । ह॒विः ।

प्रि॒यम् । दे॒वेषु॑ । ग॒च्छ॑ति ॥ यः । जा॒तः । ए॒व । प्र॒थ॒मः । म॒नस्वा॑न् ।
दे॒वः । दे॒वान् । क्र॑तु॒ना । प॒र्य॑भूष॒दिति॑ परि – अ॒भूष॑त् ॥
यस्य॑ । शु॒ष्मा॑त् । रो॒द॒सी इति॑ । अ॒भ्य॑सेताम् । नृ॒ण॑स्य । म॒हा । सः ।
ज॒ना॒सः । इ॒न्द्रः ॥ ऐ॒ति । ते । म॒हः । इ॒न्द्र । ऊ॒ती । उ॒ग्र ।
स॒म॒न्य॒व इति॑ स – म॒न्य॒वः । यत् । स॒म॒र॒न्तेति॑ सं – अ॒र॒न्त । से॒नाः ॥
प॒ता॒ति । दि॒द्यु॑त् । न॒र्य॑स्य । बा॒हु॒वोः । मा । ते । 48 (50)

1.7.13.3

म॒नो वि॒ष्व॒द्रि॒य॒ग्वि चा॑रीत् ॥
मा नो॑ म॒द॒र्धी॒रा भ॑रा द॒द्धि त॒न्नः प्र दा॒शु॒षे दा॑त॒वे भू॑रि यत् ते ॥
न॒व्ये दे॒ष्णे श॒स्ते अ॒स्मिन् त उ॒क्थे प्र ब्र॑वाम व॒यमि॑न्द्र स्तु॒वन्तः ॥
आ तू॑ भ॒र मा॑कि॒रेत॑त् परि॒ष्ठाद्वि॒द्मा हि त्वा व॑सु॒पतिं व॑सू॒नां ।
इ॒न्द्र यत् ते मा॑हि॒नं द॒त्त्र॒म॒स्त्य॒स्मभ्यं॑ तद्ध॒र्यश्च॑ – [] 49

1.7.13.3 (Padam)

म॒नः । वि॒ष्व॒द्रि॒य॒गिति॑ वि॒ष्व – द्रि॒यक् । वी॒ति । चा॒री॒त् ॥ मा । नः ।
म॒र्द्धीः । ए॒ति । भ॒र । द॒द्धि । तत् । नः । प्रे॒ति । दा॒शु॒षे । दा॑त॒वे । भू॑रि ।

यत् । ते ॥ नव्ये । दे॒ष्णो । श॒स्ते । अ॒स्मिन् । ते । उ॒क्थे । प्रेति॑ ।
ब्र॒वाम॑ । व॒यम् । इ॒न्द्र । स्तु॒वन्तः ॥ एति॑ । तु । भ॒र । मा॒किः । ए॒तत् ।
परीति॑ । स्था॒त् । वि॒द्म । हि । त्वा ।
व॒सु॒प॒ति॒मि॒ति॒ व॒सु॒ – प॒ति॒म् । व॒सू॒नाम् ॥ इ॒न्द्र । यत् । ते ।
मा॒हि॒नम् । द॒त्रम् । अ॒स्ति । अ॒स्म॒भ्य॒मि॒त्य॒स्म – भ्य॒म् । तत् ।
ह॒र्य॒श्चेति॑ ह॒रि – अ॒श्व । 49 (50)

1.7.13.4

प्र॒यन्धि॑ ॥

प्र॒दा॒ता॒र॒ꣳ ह॒वाम॑ह॒ इ॒न्द्र॒मा॒ ह॒वि॒षा॒ व॒यं ।
उ॒भा हि॑ ह॒स्ता॒ व॒सु॒ना॒ पृ॒ण॒स्वा ऽऽप्र॑यच्छ॒ दक्षि॑णा॒दोत॑ स॒व्यात् ॥
प्र॒दा॒ता॒ व॒ज्री॑ वृ॒ष॒भ॒स्तु॒रा॒षा॒ट्छु॒ष्मी॑ रा॒जा॒ वृ॒त्र॒हा॒ सो॒म॒पा॒ वा ॥
अ॒स्मिन् य॒ज्ञे ब॒र्हि॒ष्या॒ नि॒ष॒द्या॒था॒ भव॑ य॒ज॒मा॒नाय॑ शं योः ॥
इ॒न्द्रः सु॒त्रा॒मा॒ स्व॒वा॒ꣳ अ॒वो॒भिः॑ सु॒मृ॒डी॒को॒ भव॑तु वि॒श्व॒वे॒दाः ।
बा॒ध॒तां॒ द्वे॒षो॒ अभ॑यं कृ॒णो॑तु सु॒वी॒र्य॑स्य – [] 50

1.7.13.4 (Padam)

प्रेति॑ । यन्धि॑ ॥ प्र॒दा॒ता॒रमि॑ति॒ प्र – दा॒ता॒रम् ॥ ह॒वा॒महे॑ । इन्द्र॑म् ।
एति॑ । ह॒विषा॑ । व॒यम् ॥ उ॒भा । हि । ह॒स्ता । व॒सुना॑ । पृ॒णस्व॑ ।
आ । प्रेति॑ । य॒च्छ । दक्षि॑णात् । एति॑ । उ॒त । स॒व्यात् ॥
प्र॒दा॒तेति॑ प्र – दा॒ता । व॒ज्री । वृ॒षभः॑ । तु॒रा॒षाट् । शु॒ष्मी । राजा॑ ।
वृ॒त्रहे॑ति॒ वृ॒त्र – हा । सो॒मपा॑वेति॒ सोम – पा॒वा ॥ अ॒स्मिन् । य॒ज्ञे ।
ब॒र्हिषि॑ । एति॑ । नि॒षद्ये॑ति॒ नि – सद्य॑ । अथ॑ । भ॒व । य॒जमा॑नाय ।
श॒म् । योः ॥ इन्द्रः॑ । सु॒त्रामे॑ति॒ सु – त्रा॒मा । स्व॒वानि॑ति॒ स्व-वा॒न् ।
अ॒वोभि॑रित्य॒वः – भिः॑ । सु॒मृ॒डीक॑ इति॒ सु – मृ॒डीकः॑ । भ॒वतु॑ ।
वि॒श्ववे॑दा इति॒ वि॒श्व-वे॒दाः ॥ बा॒धता॑म् । द्वे॒षः । अ॒भय॑म् । कृ॒णोतु॑ ।
सु॒वीर्य॑स्येति॒ सु – वी॒र्य॑स्य । 50 (50)

1.7.13.5

प॒तयः॑ स्याम ॥
तस्य॑ व॒यꣳ सु॒म॒तौ य॒ज्ञिय॑स्यापि॒ भ॒द्रे सौ॑म॒नसे॑ स्याम ।
स सु॒त्रामा॑ स्व॒वाꣳ इन्द्रो॑ अ॒स्मे आ॒राच्चि॒द्द्वे॒षः स॒नुत॑र्यु॒योतु॑ ॥

रे॒वती॑र्नः स॒ध॒मा॒द इ॒न्द्रे स॒न्तु तु॒विवा॑जाः ।

क्षु॒मन्तो॑ याभि॒र्मदे॑म ॥

प्रो॒ष्वस्मै॑ पु॒रोर॒थमिन्द्रा॑य शू॒षम॑र्चत ।

अ॒भीके॑ चि॒दु लो॒ककृ॑त् स॒ङ्गे स॒मथ्सु॑ वृ॒त्रहा॑ ।

अ॒स्माकं॑ बो॒धि चो॒दिता॑ नभ॒न्ता-म॒न्यके॑षां ।

ज्या॒का अ॒धि () ध॒न्वसु॑ ॥ 51

1.7.13.5 (Padam)

प॒तयः॑ । स्या॒म ॥ तस्य॑ । व॒यम् । सु॒म॒तावि॑ति सु-म॒तौ । य॒ज्ञिय॑स्य ।

अपी॑ति । भ॒द्रे । सौ॒म॒न॒से । स्या॒म ॥ सः । सु॒त्रा॒मेति॑ सु - त्रा॒मा ।

स्व॒वा॒नि॒ति स्व-वा॒न् । इ॒न्द्रः । अ॒स्मे इति॑ । आ॒रात् । चि॒त् । द्वे॒षः ।

स॒नु॒तः । यु॒यो॒तु ॥ रे॒वतीः॑ । नः । स॒ध॒मा॒द इति॑ स॒ध - मा॒दः ।

इ॒न्द्रे । स॒न्तु । तु॒विवा॑जा इति॑ तु॒वि - वा॒जाः ॥ क्षु॒म॒न्तः । याभिः॑ ।

म॒दे॒म ॥ प्रो॑ इति॑ । स्वि॒ति । अ॒स्मै । पु॒रोर॒थमि॑ति पु॒रः - र॒थम् ।

इ॒न्द्रा॒य । शू॒षम् । अ॒र्च॒त ॥ अ॒भीके॑ । चि॒त् । उ॒ ।

लो॒क॒कृ॒दि॒ति लो॒क - कृ॒त् । स॒ङ्गे । स॒म॒थ्सि॒ति स॒मत् - सु॒ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

वृ॒त्रहे॑ति वृ॒त्र – हा ॥ अ॒स्माक॑म् । बो॒धि । चो॒दिता॑ । नभ॑न्ताम् ।

अ॒न्यके॑षाम् ॥ ज्या॒काः । अधी॑ति () ।

धन्व॑स्विति धन्व॑ – सु ॥ 51 (51)

(जर॑सा-मा ते-ह॑र्यश्च-सु॒वीर्य॑स्या-ऽध्ये-कं॑ च) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(पा॒कय॑ज्ञं-स॒श्रवाः॑-प॒रोक्षं॑-ब॒र्हिषो॑ऽहं-ध्रु॒वा-मग॑न्मेत्याह -
दे॒व स॑वित-दे॒वस्या॑हं-क्ष॒त्रस्यो॑ल्बं-वा॒जस्ये॑म-म॒ग्निरे॑काक्ष॒रेणो॑-
पया॑मगृ॒हीतो॑ऽ-स्यन्व॑ह मा॒सा-स्त्रयो॑दश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(पा॒कय॑ज्ञं-प॒रोक्षं॑-ध्रु॒वां-वि॑ सृ॒जते॑-च नः॑ सर्व॒वीरां॑ -
पत॑यः स्यो॒-मैक॑पञ्चा॒शत्)

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

First and Last Padam of Seventh Prasnam :-

(पाकयज्ञं-धन्वसु ।)
— — —

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे प्रथमकाण्डे सप्तमः

प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 , Prasanam 7 – (TS 1.7)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	6	319
Anuvakam 2	4	220
Anuvakam 3	4	215
Anuvakam 4	6	308
Anuvakam 5	4	207
Anuvakam 6	7	374
Anuvakam 7	2	115
Anuvakam 8	4	192
Anuvakam 9	2	109
Anuvakam 10	3	136
Anuvakam 11	2	96
Anuvakam 12	2	113
Anuvakam 13	5	251
Total →	51	2655

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site “www.vedavms.in”